Celjski tednik

CELJE, 16. OKTOBRA 1959
Leto X., štev. 41

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK« DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIR

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 3 — poštni predal 16 — telefon uredništva 24-23, uprave in oglasnega oddelka 23-75 — tekoči račun pri Komunalni banki Celje 605-70-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo

Z RAZŠIRJENEGA PLENUMA OK ZKS IN OO SZDL V CELJU

Za kvalitetnejše in množičnejše izobraževanje

bodo skrbele okrajna in občinske delavske univerze

DOSEDANJE OBLIKE IZOBRAŽEVALNEGA DELA NE USTREZAJO VEČ POTREBAM NAGLEGA RAZVOJA. — DELO PRILAGODITI KRAJEVNIM POTREBAM. — VEČJA IZOBRAZBA PROIZVAJALCEV OMOGOČA VEČJE USPEHE V PROIZVODNJI. — K METIJSKIM PODROČJEM BO POTREBNO POSVETITI ŠE POSEBNO POZORNOST. — ORGANIZACIJA DELAVSKIH UNIVERZ JE TRENUTNO NAJVAŽNEJŠA NALOGA.

V ponedeljek je zasedal v mali dvorani Narodnega doma v Celju razširjeni plenum Okrajnega komiteja ZKS in Okrajnega odbora SZDL. Na plenumu, ki ga je vodil sekretar Okrajnega komiteja ZKS tov. **Franc Simonič**, so bili prisotni tudi člani Okrajnega sindikalnega sveta in Okrajnega komiteja LMS v Celju. Kot gosta pa sta bila navzoča članica predsedstva Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. **Tilka Blaha** in član izobraževalne komisije pri Glavnem odboru SZDL Slovenije tov. **Lampič**.

Preden so prešli k dnevnemu redu so počastili spomin pred nekaj dnevi preminulega člana okrajnih političnih forumov in predsednika mozirske občine **Antona Zupana-Zvoneta**. O njegovem svetlem liku in nesebičnem delu je spregovoril Franc Simonič.

Člani plenuma so po poročilu sekretarja Okrajnega odbora SZDL tov. **Staneta Sotlarja** obširno razpravljali o učinkovitejših oblikah izobraževanja. Na kraju so sprejeli sklep, da bi naj za pospešitev kvalitetnejšega in bolj množičnega izobraževanja v celjskem okraju čimprej ustanovili okrajno delavsko univerzo, v vseh občinah pa občinske delavske univerze, razen v celjski, kjer bo to vlogo opravljala okrajna delavska univerza.

Splošna ugotovitev je bila, da je tudi doslej bilo na področju izobraževanja storjenega precej, saj je v okraju več ali manj uspešno delovalo 13 izobraževalnih centrov. Razen tega je bil v ideološko-političnem delu prav lani in letos storjen velik korak naprej v poglobljenem proučevanju gradiva VII. kongresa. To delo pa je bilo večkrat premalo kvalitetno, nesistematično in preozko, saj je slonelo predvsem na občinskih komitejih in osnovnih organizacijah ZKS ter na Svobodah.

Za naš nagel družbeni razvoj in gospodarski napredek, ki terja vedno več razgledanih in izobraženih ljudi, pa dosedanje oblike izobraževanja ne zadoščajo več. Če hočemo slediti tempu tako naglega razvoja in dosegati uspehe, moramo izobraževalno delo kvalitetno izboljšati in ga razmahniti bolj v širino.

To vlogo bodo opravile okrajna in občinske delavske univerze, ki jih bo treba čimprej ustanoviti ter izdelati program za njihovo sistematično in kvalitetno delo. Delavske univerze v občinah bodo torej osnovni steber, iniciator, organizator ter instruktor vsega izobraževalnega in idejno-političnega dela na področju občine. Njim v pomoč pa bo okrajna delavska univerza. Da bi izobraževanje zajelo čim večjo širino, bodo v vseh podjetjih ustanovili tudi izobraževalne centre.

Delo v delavskih univerzah bo obsegalo pet sektorjev, v katerih bo zajeto vse družbeno in politično izobraževanje. Oblike dela bo treba seveda prilagoditi krajevnim možnostim, razmeram in potrebam, kar pomeni, da bo potrebno v vsaki občini izdelati dinamične programe in jih približati čimbolj ljudem.

Ker je kmetijstvo v celjskem okraju dokaj važno gospodarsko področje, ki je pa prilično zaostalo, naloge pa vsled tega izredno važne, bo treba pri izobraževanju kmetijskim področjem posvetiti še posebno pozornost. Sicer pa bo izobraževalno delo potekalo v obliki predavanj, seminarjev, večernih šol, šol za odrasle in kmetijsko gospodarskih šol.

Za uspešnejše izpopolnjevanje nalog v industriji ter za utrjevanje delavskega in družbenega upravljanja bo potrebno, da bo izobraževanje zajelo čim širši krog proizvajalcev. Poleg družbeno-ekonomske vzgoje bo potrebno posvetiti še posebej pozornost funkcionalnemu izobraževanju, ki bo pomagalo proizvajalcem, da bodo izboljšali organizacijo dela in dvignili produktivnost. Nič manj važno za proizvajalce in upravljalce pa ne bo tudi strokovno in poljudnoznanstveno izobraževanje. V ta namen bo potrebno organizirati razne tečaje, ki bodo nudili ljudem vsestransko znanje, potrebno za polaganje izpitov za vpis v razne šole, dalje večerne šole za odrasle, predavanja in seminarje.

Delavske univerze bodo izpolnile vrzel, ki je bila doslej na področju izobraževanja. Svobode pa bodo s to razbremenitvijo bolj kot doslej lahko razširile svojo kulturno-prosvetno dejavnost.

Ustanavljanje in uspešno delo delavskih univerz je trenutno ena izmed najvažnejših nalog, saj je od tega v veliki meri odvisen naš tempo razvoja. uspehi v gospodarstvu in končno naš standard. Zato bodo politične organizacije temu vprašanju posvetile vso skrb ter za to delo izbrale najboljše kadre. Za te naloge pa se bodo morala zavzeti in nuditi svojo pomoč tudi strokovna združenja, zbornice in društva.

-ma-

Priznanje zaslužnim pionirskim delavcem

PIONIRSKA KNJIŽNICA IN LUTKOVNI ODER

Minuli petek popoldne sta sekretar Okrajnega komiteja ZKS **Franc Simonič** in predsednik Okrajnega ljudskega odbora Celje **Riko Jerman** priredila sprejem za funkcionarje okrajne Zveze prijateljev mladine ter za predstavnike vseh tistih društev in organizacij, ki kakorkoli skrbijo za delo in vzgojo otrok. Sprejemu je prisostvoval tudi komandant celjske garnizije JLA polkovnik in narodni heroj **Franc Rojšek**.

Ko je tovariš Simonič pozdravil zaslužne pionirske delavce in se jim zahvalil za delo in skrb pri vzgoji našega najmlajšega rodu, je istočasno poudaril dolžnosti družbe pr vzgoji otrok. Prav tako je opozoril da je treba mlade ljudi že od rane mladosti navajati na delo in sicer tako, da jim le-to ne bo postalo samo obveznost, ampak tudi veselje.

Zatem je spregovoril predsednik okrajne Zveze prijateljev mladine Drago Cuček, ki se je med drugim zahvalil okrajnim političnim organizacijam, kakor tudi ljudskemu odboru za veliko pomoč in razumevanje pri izvajanju delovnega načrta Zveze in društev prijateljev mladine v celjskem okraju.

V razgovoru, ki se je nato razvil je bilo izrečenih in sprejetih nekaj koristnih pobud za izboljšanje dela z mladino. Tako so vsi navzoči z veseljem sprejeli predlog, po katerem naj bi v sedanjih skladiščnih prostorih Lesnine na Šlandrovem trgu zraven gledališča uredili pionirsko knjižnico. Le-ta naj bi prevzela še organizacijo najrazličnejših krožkov za mlade prebivalce celjskega mesta. Zraven tega je bila sprejeta pobuda, da naj bi ustanovili potujoči lutkovni oder.

Jesen pod Starim gradom

Komunisti - vselej na čelu ljudskega gibanja

NA VELIKEM ZBOROVANJU PRI ODKRITJU SPOMINSKE PLOŠČE V LOKOVICI JE GOVORIL ČLAN CK ZKS TOVARIŠ FRANC KLOPČIČ

V POČASTITEV OSMEGA OKTOBRA — PRAZNIKA OBČINE ŠOŠTANJ SO MINULI ČETRTEK ODKRILI NA KAVRETOVI HIŠI V LOKOVICI SPOMINSKO PLOŠČO. TU JE BIL NAMREČ OD MARCA DO MAJA 1930. LETA ILEGALNI SEDEŽ BIROJA CENTRALNEGA KOMITEJA KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE.

Četrtek, osmega oktobra.

Okoli Kavretove hiše (Marije Stropnikove) v Lokovici, nedaleč od Šoštanja, se je že pred deseto uro, ko je bil napovedan začetek slovesnosti zbralo nad dva tisoč ljudi. Prišli so iz občinskega središča Šaleške doline, Velenja, Šmartnega, Gorenja in od drugod.

Slavnostno zborovanje je začel sekretar Občinskega komiteja ZKS Šoštanj Jože Marolt, ki je razen zbrane množice pozdravil še člana CK ZKS in takratnega ilegalnega stanovalca v Stropnikovi hiši tov. Franca Klopčiča, nadalje Mico Marinko-Slandrovo, Darinko in Fedorja Kovačiča, člana CK ZKS Staneta Divjaka, predsednika Okrajnega odbora Zveze borcev Ivana Kovačiča-Efenka, sekretarja Občinskega komiteja ZK Celje Cveta Pelka, zastopnike ljudskega odbora in komiteja Zveze komunistov iz Slovenjega Gradca in druge.

Tovariš Klopčič med govorom

Zatem je pred mikrofon stopil tov. Klopčič, ki je že na začetku svojega govora dejal, da praznujejo prebivalci šoštanjske občine pomemben dogodek. **V tej hiši, okoli katere smo se zbrali, je nadaljeval, je našel od marca do maja 1930. leta svoje zavetišče politbiro Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije. Od tod je več kot dva meseca držal zveze z zunanjim svetom in vodil svoje delo. Politbiro je prišel v Lokovico iz Ljubljane, kjer je bilo stanje težko; v Ljubljano pa iz Zagreba.**

V tem težkem času protiljudske diktature je biro Centralnega komiteja KPJ našel zavetišče tudi v Saleški dolini. **To ni bilo slučajno, je nadaljeval tov. Klopčič. Takrat je tod že obstajala čvrsta trdnjava komunizma. In ta trdnjava je omogočila, da si je Centralni komite izbral ta kraj za svoj sedež. Zato je prav, če danes izrečemo priznanje in zahvalo delavcem in komunistom Šoštanja in Velenja, pa tudi Stropnikovim, ki so našli toliko poguma, da so sprejeli pod svojo streho člane Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije.**

Med tistimi prvimi petimi, ki smo prišli takrat v Lokovico, sem bil tudi jaz. Bil sem še mlad fant. Prišli smo na nedeljo devetega marca

(Nadaljevanje na 2. strani)

Da bo več stanovanj

VELIKO ZANIMANJE ZA NOVE OBLIKE STANOVANJSKE IZGRADNJE — NAČRTNA STANOVANJSKA GRADNJA V OKVIRU PODJETIJ — ANALIZIRATI BO PREDVSEM TREBA POTREBE PO STANOVANJIH

Pretekli teden je bilo v Celju pomembno posvetovanje o nadaljnji stanovanjski izgradnji v Celju. Posvetovanja so se udeležili predstavniki vseh gospodarskih organizacij iz Celja, vodil pa ga je predsednik celjske občine **Franc Rupret**.

Analizirali so trenutno stanje in stanovanjsko stisko v Celju in tudi situacijo, ki bi nastala z novim sistemom stanovanjske izgradnje.

Potem, ko je predsednik občine obrazložil osnovna načela bodoče politike stanovanjske izgradnje, o kateri smo obširno poročali v eni zadnjih številk, so največ govorili o nalogah podjetij in ustanov v zvezi s temi problemi. Poudarili so, da bo nujno, da se za nov način izgradnje stanovanj, ki nam omogoča, da bomo v Celju v približno petih letih odpravili nemogočo stanovanjsko stisko, zavzamejo predvsem sindikalne organizacije in delavski sveti. Na tej osnovi mora vsako podjetje izdelati lastni perspektivni načrt stanovanjske gradnje za svoje delavce. Podjetja in ustanove bodo v lastnem interesu morala ustanoviti lastne sekcije stanovanjske zadruge. Gotovo je, da bo pri tem potrebna še velika pomoč zadruge in biroja za stanovanjsko izgradnjo.

Druga pomembna naloga je, da podjetja čim hitreje izdelajo pregled nujnih stanovanjskih potreb za člane svojega kolektiva. Ta pregled bo koristil podjetjem (žal mnogokje niti ne vedo v kakih razmerah ž vijo člani delovnega kolektiva) zaradi določanja načrta stanovanjske gradnje za daljše obdobje, hkrati pa bo tak pregled koristen tudi za zadrugo in občinske organe.

SPOMINSKA SVEČANOST NA RAZBORJU

V okviru proslav na čast 40-letnice ustanovitve KPJ in SKOJ sta občinska odbora za proslavo jubilejnega leta Zveze komunistov v Šoštanju in Slovenjem Gradcu pripravila minulo nedeljo na Razborju pod Uršljo goro skupno spominsko svečanost. Razen velikega števila prebivalcev obeh občin so se proslave udeležili še: sekretar OK ZKS Maribor **Miloš Ledinek**, podpredsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije **Jože Borštnar**, predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Celje **Ivan Kovačič-Efenka** in drugi.

Po pozdravnih besedah sekretarja občinskega komiteja ZKS Slovenj Gradec je o letošnjem praznovanju 40. obletnice ustanovitve KPJ, predvsem pa še o borbah Tomšičeve brigade pod Uršljo goro (6. X. 1944) govoril nekdanji komisar četrte operativne cone tov. Borštnar. Zatem pa je grobnico 24. padlim partizanom odkril tov. M. Mišica.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

ZA ČAS OD 16.—25. OKTOBRA

Okrog 17. oktobra se pričakuje kratkotrajno poslabšanje vremena z močno ohladitvijo, sicer bo suho oziroma lepo vreme trajalo približno do 20. oktobra.

V nadaljnjem poteku se bo nagnjenje k padavinam povečalo, a nekako od 25. oktobra dalje se pričakuje močno deževje s ponovno ohladitvijo in kaže, da bo v zadnjih dneh oktobra snežilo do nižine.

SREDA, 21. OKTOBRA V CELJU

»MEMORIAL FERDA SKOKA«

ATLETSKI DVOBOJ

Ljubljana : Celje

ZADNJE SLOVO od Antona Zupana-Zvoneta

V ponedeljek popoldne so prebivalci mozirske občine pospremili k poslednjemu počitku plemenitega borca in komunista, dolgoletnega predsednika mozirske občine **Antona Zupana-Zvoneta**, ki je vse svoje življenje posvetil borbi za boljše in pravičnejše življenje delovnih ljudi.

Kako je bil pokojnik pri ljudeh priljubljen in kakšen ugled je užival vsled svoje doslednosti v skrbi za delovnega človeka in pri izvajanju odgovornih političnih in oblastvenih dolžnosti, je pokazala tudi velika udeležba ljudi, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Okoli pet tisoč ljudi iz mozirske očine, pa tudi iz drugih krajev celjskega okraja in Slovenije, njegovih soborcev iz narodnoosvobodilnega gibanja ter sodelavcev v povojnih letih socialistične graditve se je zbralo ob 4. uri popoldne pred Prosvetnim domom v Nazarjih, od koder je krenil žalni sprevod. Reka ljudi se je skoraj eno uro pomikala po pobočju griča na tamkajšnje pokopališče.

Pred Prosvetnim domom sta se od pokojnika poslovila podpredsednik mozirske občine tov. **Hinko Čop** ter predsednik celjskega okraja tov. **Riko Jerman**. Razen številnih ljudi iz Mozirja in Nazarja je priljubljenega pokojnika in nadvse vzornega političnega delavca spremljalo na njegovi zadnji poti veliko število ljudi iz Celja, političnih in oblastvenih predstavnikov okraja in vseh občin. Njegovemu spominu so se prišli poklonit tudi vidnejši predstavniki političnih forumov in ljudske oblasti, med njimi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tov. **Franc Leskošek-Luka**, člana republiškega izvršnega sveta tov. **Ribičič Mitja-Ciril** in **Tone Bole**, podpredsednik Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. **Jože Borštnar**, organizacijska sekretarja okrajnih komitejev ZKS Maribor in Kranj tov. **Tone Kropušek** in **Jakob Žen** ter številni drugi.

Ob spremljavi žalostink godbenikov iz velenjskega rudnika in pevcev so se na pokopališču od pokojnika poslovili tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Mozirje tov. **Franjo Pajk**, predsednik občinskega odbora Zveze borcev Mozirje tov. **Križnik** in sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje tov. **Franc Simonič**. Tudi lovci so pokojniku izkazali poslednjo čast, v imenu mladega rodu pa se je od vzornega pokojnika poslovila pionirka z obljubo, da bo mladini pokojnikov lik — lik poštenega, iskrenega in zavednega človeka za vzor, njegovo delo pa bo vzpodbujalo mladi rod pri nadaljnjih naporih za napredek socialistične domovine.

Vsi, ki so pokojnega Zvoneta poznali kot človeka in družbeno političnega delavca, so se z boljo v srcu razhajali, saj so se zadnjikrat poslovili od zvestega in socializmu nadvse predanega človeka, borca za boljše življenje delovnih ljudi. Zato pa nam bodo njegovi svetli vzgledi ostali v trajnem spominu.

-ma-

Prvi koraki in načrti stanovanjske skupnosti na Otoku

ZAPISEK Z ZBORA VOLIVCEV — USPEHI STANOVANJSKE SKUPNOSTI ZAVISIJO OD SODELOVANJA VSEH PREBIVALCEV

V torek zvečer je bil v dvorani Delavskega odra zbor volivcev za drugo stanovanjsko skupnost celjskega mesta — za Otok. Čeprav udeležba ni bila najboljša, pa je potek zbora vendarle potrdil, da se prebivalci Otoka živo zanimajo ne samo za nadaljnjo ureditev novega mestnega predela, temveč prav tako za ureditev preskrbe in nazadnje za najboljše delo stanovanjske skupnosti.

Poročilo predsednika Okrajnega ljudskega odbora in ljudskega odbornika celjske občine **Rika Jermana** o delu občinskega ljudskega odbora v Celju je vzbudilo veliko pozornost. Kakor je razveseljivo, da izpolnjevanje planskih nalog, razen redkih izjem, poteka zadovoljivo, pa je hkrati očitno, da se občina in njeni organi borijo z neštetimi težkimi problemi. Eno takih vprašanj je tudi šolstvo. Pomanjkanje šolskih prostorov je doseglo že tako stopnjo, da grozi v nekaterih okoliših celo tretja izmena pouka. Da bi ljudski odbor deloma ublažil ta položaj, se je odločil, da povpraša volivce za mnenje glede uvedbe samoprispevka državljanov. Gre namreč za prispevek v višini 2% čistih osebnih prejemkov za dobo enega leta. Na ta način bi na občinskem območju zbrali v enem letu okoli 40 milijonov dinarjev. S tem denarjem in deležem občine, ki bi bil prav tolikšen, če ne še večji, bi začeli z gradnjo šole, ki bi bila najbolj potrebna. Navzlic temu, da zasluži ta pobuda ljudskega odbora največjo pozornost in priznanje, pa se volivci niti v načelu niso strinjali z njo. To je pravzaprav presenetljivo, saj gre za reševanje tistega vprašanja, ki boleče zadeva skoraj sleherno družino.

TEŽKI MILIJONI ZA UREDITEV PRESKRBE

O nekaterih problemih in težavah preskrbe je govoril podpredsednik ljudskega odbora **Beno Krivec.**

Podatki kažejo, da se je zaradi pomanjkanja govejega in telečjega mesa znatno povečala potrošnja rib. Pa tudi piščancev je vedno premalo. Medtem, ko znaša potrošnja rib tono na teden, pa se število prodanih piščancev suče okoli tri tisoč. V bližnji prihodnosti bo urejena tudi prodaja zaklane in očiščene perutnine.

Če bo šlo vse po sreči, bo nova pekarna začela z delom konec novembra, sicer pa ne dosti pozneje.

Načrt razširitve trgovske mreže predvideva še ureditev pokrite tržnice. V njenem sklopu bodo neprekinjeno odprte štiri prodajalne s sadjem in zelenjavo.

Ne bo več dolgo, ko bo v Celju začela z delom samopostrežna trgovina. Od nje si veliko obetamo; zlasti pa večjo izbiro, večji asortiment in hitrejšo postrežbo.

Na Otoku bo zgrajeno preskrbovalno središče. Mlečna restavracija »Mignon« bo sprejela prve obiskovalce drugi mesec. Če bo na razpolago zadosti sredstev, bo drugo leto dograjena mlekarna. V načrtu je še preureditev več trgovin. Tako se bo prodajni prostor trgovine »Rio« povečal od 50 na 130 m². Ta trgovina bo dokončno urejena spomladi prihodnjega leta. Mimo vsega tega bo tovarna mesnih izdelkov »Sleme« odprla v Celju prodajalno za sveže in konservirano meso. V gradnji je skladišče veletrgovine »Merx«. Povečanje skladiščnih prostorov je bilo nujno, saj se je n. pr. promet v trgovini na drobno povečal v prvi polovici letošnjega leta kar za 26 odstotkov. Za zgraditev in ureditev vseh teh objektov bo potrošenih nad 250 milijonov dinarjev!

V neposredni zvezi s splošnim stremljenjem ljudskega odbora za zboljšanje preskrbe je še načrt, po katerem bodo zlasti drugo leto vložena znatna sredstva za ureditev obrtnih delavnic uslužnostnega in proizvodnega značaja. In končno — tudi predvidena združitev kmetijskih gospodarstev Lava in Medlog ter specializacija kmetijske proizvodnje sodi v vrsto naporov za ureditev preskrbe.

PRVI KORAKI STANOVANJSKE SKUPNOSTI NA OTOKU

Po zadnjem sklepu ljudskega odbora bo na območju celjskega mesta delalo šest stanovanjskih skupnosti; sedma pa v Štorah. V Celju je bila najprej ustanovljena stanovanjska skupnost na Otoku. Po novi razdelitvi se bo zdaj razširila še na Lisce ter Lavo. Tako bo imela nad štiri tisoč prebivalcev, oziroma 2.160 volivcev.

Delovni načrt stanovanjske skupnosti na Otoku je bil sprejet že na zboru volivcev maja letošnjega leta. Med drugim je bila izvedena anketa, ki je opozorila na marsikatere potrebe tega novega predela mesta. Na žalost pa sklep o prostovoljni delovni akciji ni rodil zaželenih uspehov. V celoti je bilo opravljenih le okoli 2.500 udarniških ur, okoli 300 pa jih je bilo plačanih. Ljudje za to akcijo niso pokazali prevelikega zanimanja. Vse kaže, da se bo treba zgledovati po Velenjčanih in prebivalcih železarskih Štor!

Navzlic tej nezainteresiranosti pa je ljudski odbor potrošil za nekatera ureditvena dela na Otoku okoli 30 milijonov dinarjev.

DELOVNI NAČRT ZA PRIHODNJE LETO

Če so prebivalci Otoka ostali pri izvajanju programa v letošnjem letu le na pol pota, pa so na zboru volivcev sprejeli obsežen načrt za drugo leto. Ni naključje, da stoji zahteva po dokončni ureditvi Otoka na prvem mestu. Nova je pobuda za sodelovanje stanovanjske skupnosti z gospodarskimi organizacijami, katerih delavci in uslužbenci stanujejo na tem predelu. To sodelovanje naj bi se pokazalo v finančni in drugačni podpori kolektivov pri reševanju neštetih komunalnih in drugih problemov Otoka.

Prostovoljno delo naj bi prihodnje leto zavzelo širši razmah. V programu je še točka, ki pravi, da naj tisti, ki letos niso opravili obljubljenih 30 ur, zamujeno delo plačajo v denarju.

V načrtu je ureditev preskrbovalnega središča s samopostrežno trgovino, nadalje ureditev pralnice s sušilnico in likalnico, ureditev otroškega zavetišča, nov frizerski salon itd. Tu so še zahteve po zgraditvi in opremi otroških igrišč, nadalje po razširitvi vrtca v Jurčičevi ulici itd. Dokler ne bo urejen odvoz smeti, bi morali hišni sveti poskrbeti za izkop smetiščnih jam. Cestni jarki niso prostor za odlaganje smeti! Tu bo treba urediti sušenje perila, namestiti na okna in balkone cvetlične lončke in podobno. Zahteva po oštevilčenju hiš na Otoku je več kot razumljiva.

Poseben problem je prehrana tistih otrok, katerih starši so zaposleni. Že zdaj so primeri, da ostanejo ti otroci brez rednega in toplega opoldanskega obroka, zlasti še, če imajo popoldanski pouk.

Težak problem Otoka je plinarna, ali bolje rečeno njene saje in smrad, ki so postale že pravo zlo. Spričo tega je zbor volivcev sklenil predlagati ljudskemu odboru, da imenuje posebno komisijo, ki naj prouči delo v plinarni, zlasti pa umestnost primitivne predelave usedlin.

Skratka — načrti so veliki, morda celo preveč. Ne glede na to pa je gotovo samo eno: stanovanjska skupnost na Otoku bo zaživela in dosegla zaželene uspehe samo takrat, kadar ji bodo pomagali pri uresničevanju delovnega načrta prav vsi prebivalci! Brez takšnega sodelovanja tudi uspehov ne bo.

M. B.

ANTON ZUPAN - ZVONE

Po dolgi in mučni bolezni je minulo soboto umrl vnet družbeni in politični delavec, neumoren borec za razvoj socialističnih odnosov, komunist in predsednik Občinskega ljudskega odbora Mozirje tovariš Anton Zupan-Zvone.

Rodil se je devetega januarja 1915. leta v revni kmečki družini v Nazarjih. Ko je že v najnežnejši mladosti okusil krivice, se je pridružil naprednim delavcem in skupaj z njimi začel borbo proti izkoriščanju. Zato ga tudi vdor okupatorja ni našel nepripravljenega. Bil je med prvimi uporniki in prvimi člani Osvobodilne fronte. Potem, ko je nekaj časa preživel v ilegali, je 1942. leta prišel na območje Zgornje Savinjske doline z nalogo, da na osvobojenem ozemlju ustanavlja prve organe ljudske oblasti. Dve leti zatem je postal sekretar Okrajnega komiteja Komunistične partije za Zadreško dolino.

Po osvoboditvi je opravljal najbolj odgovorne naloge. Tako je bil že v januarju 1946. leta izvoljen za predsednika Okrajnega ljudskega odbora Mozirje in nato Šoštanj. Volivci Zgornje Savinjske doline so ga izbrali tudi za svojega poslanca v republiški skupščini prvega in drugega sklica. Z uveljavitvijo novega komunalnega sistema pa je postal predsednik ljudskega odbora mozirske občine, kar je bil do svoje smrti. Mimo vsega tega je bil tovariš Zvone še član okrajnih političnih forumov, okrajnega ljudskega odbora itd.

Za delo in velike zasluge med ljudsko revolucijo ter prav tako za uspehe, ki jih je žel v povojni graditvi novih družbenih odnosov, je tovariš Zupan prejel več visokih odlikovanj, kot Red bratstva in enotnosti druge stopnje, Red za hrabrost, Red zasluge za narod druge in tretje stopnje itd.

Z njegovo smrtjo je Zgornja Savinjska dolina in z njo vred naša skupnost izgubila tovariša, ki je vse svoje življenje posvetil delovnemu človeku, da bi le-ta živel lepše in boljše. Bil je skromen, nadvse dober in iskren tovariš.

Lik predanega borca in komunista ter neumornega delavca za rast socializma bomo ohranili v trajnem spominu.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 9. oktobra

PO PODATKIH Glavne zadružne zveze Jugoslavije so zadruge lani zajele v kooperativne odnose v poljedelstvu nad 200.000 gospodarstev.

AVTOMOBILSKA CESTA Negotin—Demir Kapija je bila dograjena dva dni pred rokom. Slavnostna otvoritev tega odseka je bila v nedeljo 11. oktobra. To je bila lepa zmaga mladinskih delovnih brigad.

Sobota, 10. oktobra

V POČASTITEV 40-LETNICE USTANOVITVE SKOJ je bila v Domu sindikatov v Beogradu slavnostna seja CK LMJ. Seje so se udeležili tudi tovariši Tito, Kardelj, Ranković, Gošnjak, Stambolić, Vlahović itd. Na seji so sprejeli sklep o postavitvi spomenika padlim sekretarjem SKOJ. Referat o 40-letnici ustanovitve KPJ in SKOJ je imel predsednik CK LMJ Mika Tripalo.

Nedelja, 11. oktobra

OB 40-LETNICI USTANOVITVE SKOJ je bilo v Beogradu veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 50.000 mladincev. Govoril je tov. Rato Dugonjić.

Ponedeljek, 12. oktobra

NA SESTANKU organizacijsko političnega sekretariata pri Glavnem odboru SZDL Jugoslavije so med drugim ugotovili, da je sedaj v naši deželi včlanjenih v Socialistično zvezo okoli 53 % volivcev. To stanje pa ni realno in ne izraža resnične politične pripravljenosti naših ljudi.

Torek, 13. oktobra

NA SEJI KOMISIJE za delavsko in družbeno upravljanje pri Glavnem odboru SZDL Slovenije so razpravljali o vsebini in oblikah dela potrošniških svetov ter obravnavali osnutek uredbe o teh svetih.

Sreda, 14. oktobra

V OPATIJI se je končal posvet zastopnikov jadranskih turističnih zvez, na katerem so sprejeli nekaj važnih sklepov za omilitev sezonskih nihanj, za podaljšanje turistične sezone in končno za proslavo 50-letnice turistične zveze za Dalmacijo.

Med ponesrečenci - več moških kot žensk

Komisija za zaščito zdravja in delovnih pogojev pri Zavodu za socialno zavarovanje je analizirala poškodbe naših zavarovancev v prvem polletju letošnjega leta.

Največ nam da misliti primerjava med številom zaposlenih moških in žena ter številom ponesrečencev po spolu. Med zaposlenimi je 60 odstotkov moških in 40 odstotkov žena, med 3.226 poškodovanci v prvih 6 mesecih pa je le 352 žena, ali 12 odstotkov.

Skoro neverjetno je tudi to, da je med zaposlenimi le tretjina takih, ki so mlajši od 30 let, med ponesrečenci pa jih je preko polovice. Ta podatek znova potrjuje staro resnico, da je neznanje naš najhujši sovražnik. Zato bomo morali v bodoče gledati bolj na izobrazbo in izpopolnjevati strokovno znanje naših delavcev.

Ugotovili so pa tudi, da je število nezgod pri delu le neznatno naraslo, bilo je sicer 9 odstotkov več primerov, istočasno pa je tudi število zavarovancev naraslo za 8 odstotkov. Ta porast je tako majhen, da se nekako izgubi ob drugem, ki pa postaja iz dneva v dan resnejši družbeni problem. Pri tem mislimo na nesreče izven dela, zlasti na nezgode na poti v službo in nazaj domov. Res je, da ta podatek vedno ni realen, ker skušajo naši delavci marsikatero domačo nezgodo prikazati kot nesrečo na poti na ali z dela, ker tako dobijo polno hranarino. Vendar pa to ne spremeni bistva stvari. Dejstvo je, da število tovrstnih poškodb narašča, posebno problematično pa postaja vprašanje prometnih nesreč. Značilno je, da jih je bilo letos 10,6 odstotkov več kot v istem obdobju lanskega leta. Vzroki so delno res objektivni, kajti ob skoro istih cestnih pogojih, promet, zlasti motorni, dnevno narašča; še več pa je po mnenju komisije subjektivnih vzrokov. Veliko prometnih nesreč povzroča nedisciplina na cestah, neznanje in neupoštevanje cestno prometnih predpisov, precenjevanje sposobnosti in alkohol, v nemali meri pa tudi slabo tehnično stanje nekaterih prometnih sredstev.

Posledice vidimo, z analizami bomo ugotovili vzroke, ko bomo pa te poznali, bomo morali stremeti k temu, da jih bomo odpravljali. To je pa vsebina preventivnega dela, ki pa ne bo uspešno vse dotlej, dokler ne bo to skrb vseh organov družbenega upravljanja in končno celotne naše družbe.

dr. A. H.

POGLED PO SVETU

Veter z Vzhoda piha močneje kakor oni z Zahoda, tako nekako je označil položaj na svetu Ču En Laj po odhodu M. K. (Hruščeva) iz Washingtona in Pekinga. Pariški »Le Monde« je prinesel o bilanci Hruščeva v letu 1959 med obema zasedanjema Vrhovnega sovjeta dolg uvodnik, v katerem Hruščeva naziva »diable d'homme«. Interplanetarna postaja je glavni predmet zahodnih časnikarjev na prvih dveh straneh največjih svetovnih listov. Novo gorivo, nove snovi, novi raketni motorji, dovršena radijska zveza, precizen sistem avtomatičnega upravljanja na raketi in na Zemlji, vse to povezano v enoten sistem! Dovolj za velike oči, za bled obraz, posebno, če to uspe SZ v trenutku, ko se podobna stvar ponesreči v deželi yankeejev, do včeraj prepričanih, da so O. K. Ali gre pritrditi Francozom, ki so polni megalomanskih kompleksov, da je zdaj M. »K« več kot O. K.?

Male članice OZN se boje, da bi jih sporazum štirih velesil odrinil od soodločanja na svetu. Štiri velesile bodo odločale o vsem skozi prizmo lastnih interesov. Čeprav nimamo nič zoper sporazumevanje med velikimi, nam ne bi bilo prav, če bi zaradi tega OZN izgubile svoj raison d'etre. Grenko slino sta morala požreti v ZDA celo zastopnika številnega italijanskega naroda Segni in Pella. Ceremonial, s katerim sta bila tam sprejeta, jima je glasno dopovedal, naj se ne silita med velike. Iskala sta potrdila za desničarsko politiko, posledica pa je bila, da so v Italiji celo nekateri reakcionarji začeli razmišljati o spremembi italijanske politike do Vzhoda.

Dva velika, ki stojita še v senci, Indija in LR Kitajska, si že nekaj časa kažeta zobe. Nehru in Ču En Laj sta sicer v preteklem tednu izmenjala roj skoraj preveč prijaznih besed, stvari na mejah pa niso urejene. Kitajska vojska je na dveh mestih udrla v Indijo.

V ZDA se je o Kitajski mnogo govorilo, ko je bil Hruščev na obisku, češ če hoče SZ status quo v Evropi, naj pregovori Maotsetunga za status quo v Aziji. To seveda ni majhna reč, posebno, če se začne rožljati z orožjem v Aziji kar na treh krajih hkrati: na indijski meji, v Laosu in nasproti Formozi — tudi tu so Kitajci poslali za 10-letnico nekaj topovskih projektilov kot svoj program.

V Angliji so zmagali konservativci, to je tista stran, ki se ponaša, da je ustvarila angleški imperij. Desničarske stranke na Zahodu so to seveda pozdravile kot nov dokaz zato, da so v tem trenutku one sposobnejše za vodstvo politike kakor pa filosocialistične in socialistične, češ da bi te Vzhodu preveč popustile. Macmillan pa je pohitel čestitati Hruščevu k tretjemu Luniku. Ne smemo iti namreč mimo izjav Fedorova v »Pravdi«, da SZ ne kani upostaviti vojaško bazo na Luni.

V Franciji si mnogo obetajo od de Gaullovega načrta za Alžir. Vendar z besedo samoodločba ni mogoče slepomišiti. Asimilacija in integracija Alžira s Francijo ni možna, to je vojni štab alžirske osvobodilne vojske ponovno pribil. Saharski petrolej bo za Francijo več vreden, če bo uredila zadevo z Alžirom v duhu sožitja. V tem duhu bo treba urediti tudi berlinsko vprašanje in zadeve na Bližnjem in Srednjem vzhodu, kjer skušajo zadnje čase poravnavati račune z atentati (na Cejlonu, v Iraku) na državne glavarje. Samo omejeni ideološki fanatiki se še vnemajo za hladno vojno. Med temi prvači Vatikan, katerega glasilo Osservatore romano prinaša 40 let staro propagandno geslo, da »komunizem ponuja zdaj mir, ker bi rad prišel do sape«. Hruščev je po pravici vprašal Eisenhowera, če tudi on tako misli, na kar sta se oba državnika zedinila v mnenju, da se samo nerazumen človek sedaj ne boji vojne. Pametni ljudje delajo in govore torej drugače, delajo in govore za mir in koeksistenco.

T. O.

Za varstvo otrok v stanovanjskih skupnostih

S SPREJEMA PIONIRSKIH DELAVCEV CELJSKE OBČINE

Ob zaključku tedna otroka sta sekretar občinskega komiteja ZKS **Cveto Pelko** in predsednik ljudskega odbora celjske občine **Franc Rupret** povabila na sprejem okoli 30 prosvetnih in drugih delavcev, ki so našli svoje torišče udejstvovanja v pionirski organizaciji in društvu prijateljev mladine. Vse povabljene je najprej v imenu ljudskega odbora in občinskega odbora Socialistične zveze pozdravil tovariš Pelko. Hkrati s tem se jim je zahvalil za njihovo požrtvovalno delo med našimi najmlajšimi. Nato pa je dejal: Res je, da se malokdaj vidimo tako skupaj, kot danes, vendar bodite prepričani, da zaradi tega ne zmanjšujemo vaše vloge, ki jo imate med našo mladino, saj stalno spremljamo vaše požrtvovalno delo. Vaše delo z našimi najmlajšimi je velikega pomena, zlasti v sedanjem času, ko vzgajate mladi rod v dobrega in poštenega socialističnega človeka. Končno je tovariš Pelko opozoril še na delo društev prijateljev mladine in pionirskih organizacij v okviru novih stanovanjskih skupnosti, v katerih dobiva čedalje večji pomen in popolnejšo vsebino.

Ko se je v imenu vseh pionirskih delavcev celjske občine zahvalil za pozornost in veliko pomoč pri vsakodnevnem delu predsednik celjskega društva prijateljev mladine tovariš Šmauc, so zastopniki pionirskih organizacij izročili tovarišu Pelku in Rupretu šopke rdečih nageljnov in lepa darila. Ob koncu sprejema je spregovoril še tovariš Rupret, ki je v prvi vrsti opozoril na varstvo družine in otrok v okviru stanovanjskih skupnosti.

Novi člani OK ZKS in OO SZDL v Celju

Ker so nekateri člani okrajnih političinh forumov odšli iz Celja na nova službena mesta, so pred dnevi na razširjenem plenumu OK ZKS in okrajnega odbora SZDL kooptirali v okrajni komite ZKS štiri nove člane, in sicer **Srečka Pratnemerja,** sekretarja občinskega komiteja Šentjur pri Celju, **Franca Adamleja,** sekretarja občinskega komiteja Slov. Konjice, **Mira Mastnaka,** predsednika ideološke komisije pri OK ZKS Celje ter **Toneta Skoka,** organizacijskega sekretarja občinskega komiteja ZKS Celje.

V okrajni odbor SZDL so člani plenuma kooptirali polkovnika **Franca Rojška,** predsednika občine Žalec **Antona Delaka** in tajnika okraja Celje **Staneta Šeliha.**

V sekretariat okrajnega komiteja ZKS pa je bil izvoljen **Stane Sotlar,** sekretar okrajnega odbora SZDL Celje.

OBISKALI SO OTROKE

Društvo prijateljev mladine v Celju je v tednu otroka pripravilo več obiskov cicibanov in pionirjev v otroških vrtcih ter v obeh bolnišnicah, v Celju in Novem Celju. Podoben obisk je na svojem območju priredila tudi komisija za varstvo otroka pri stanovanjski skupnosti na Otoku. Na teh svečanostih so otroci nastopili s pevskimi točkami in deklamacijami; člani društva pa so jih obdarili z igračami in slaščicami.

ŠMARSKA POLITIČNA ŠOLA

V Šmarju pri Jelšah so osnovali občinsko politično šolo, ki bo sprejela okrog 35 slušateljev. Z delom bo kmalu začela; njen sedež pa bo v obnovljeni šoli v Rogaški Slatini. Trajala bo nekako do marca.

Komunisti - vselej na čelu ljudskega gibanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

1930. leta zvečer. Tega kraja in prostora nam ni bilo treba iskati. Samo potrkali smo na okno, in odprli so nam vrata. Začelo se je težko življenje. Po vojaško smo se vlegli na slamarice. Toda, bilo nam je toplo in bili smo na varnem. Od takratnih ilegalnih prebivalcev in članov biroja, smo trije še živi. Moja dolžnost je, da se tudi s tega mesta najtopleje zahvalim tovarišici Stropnikovi za skrb, ki jo je imela z nami.

Po dveh mesecih bivanja v Stropnikovi hiši smo odšli v razne kraje, ne da bi se komurkoli skrivil las. Nekaj tednov za tem pa je policija vdrla v našo organizacijo v Ljubljani. Aretacije so sledile tudi tu. Vsi so romali v zapore. To je bil udarec za naše gibanje.

Vendar seme, ki je bilo takrat vrženo, je rodilo bogate sadove. Prišla je nova generacija, še bolj povezana z ljudstvom, ki je zmagovito nadaljevala začeto delo partijske organizacije. V to dobo spadajo tudi začetki komunističnega gibanja med mladino Šaleške doline. In zlasti na to mlado generacijo so padle velike in odgovorne naloge. To sta zahtevala odpor proti napredovanju fašizma in boj proti okupatorju.

Ko se danes spominjamo te preteklosti, ugotavljamo, da so bili komunisti v vsej tej borbi na čelu ljudskega gibanja. Zato je ta borba rodila tudi uspešne plodove, ki jih danes žanjemo in uživamo.

Po govoru, ki ga je množica sprejela z dolgotrajnim ploskanjem, je tov. **Klopčič** odkril spominsko ploščo z napisom: **»V tej hiši je bil od marca do maja 1930 ilegalni sedež Biroja Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije«.**

Ostali del programa so odlično izvedli recitatorji, pevci in godbi na pihala iz Velenja ter Šoštanja.

GOVEJI ‚GOLAŽ'

TEŽAVE PRI OSKRBOVANJU POTROŠNIKOV Z MESOM IN MESNIMI IZDELKI. — ZADRUGE SI Z NESMOTRNIM ODKUPOM NA RAČUN ZAČASNE KONJUNKTURE NAJBOLJ SKODUJEJO. — PREPLAČEVANJE ŽIVINE NA ŠKODO POTROŠNIKA. — IZGUBA V MESNICAH. — KDO JE ODGOVOREN? — POOSTRIMO KONTROLO. — Z IZIGRAVANJEM PREDPISOV ŠTEVILA ŽIVINE NI MOŽNO POVEČATI. — PRIZADEVANJA V KMETIJSTVU IN TRGOVINI SE MORAJO UJEMATI.

V zadnjem času, zlasti pa v jesenskih mesecih je preskrba prebivalcev z mesom in mesnimi izdelki postala že dokaj resen problem. Vzrok za pomanjkanje živine za zakol je predvsem v tem, da kmetje živino bolj privezujejo kot so jo prej, kar je vsekakor v dobro razvoju živinoreje na našem območju.

Analize o stanju živine so namreč pokazale, da število živine ne ustreza zahtevam sodobnega kmetovanja in da lahko postane zavora v splošnem prizadevanju za razvoj kmetijstva. Nekateri zvezni predpisi, pa tudi okrajni in občinski plani za kmetijstvo zato predvidevajo vrsto ukrepov, da se bo število živine povečalo — okoli 10 tisoč glav v celjskem okraju — in da se bo hkrati dvignilo število živine na en hektar, kar je še zlasti pomembno. Intenzivnejšo živinorejo pa zahtevajo tudi pogoji o kompleksni kooperaciji. Razumljivo je, da je ob tem ponudba živine na zadružnih dogonih bistveno zmanjšana. V tem je osnova za pomanjkanje mesa in mesnih proizvodov.

Pojavljajo pa se nekatere subjektivne slabosti, ki so nastale prav spričo konjunkturnega tržišča z živino za zakol in ki lahko imajo zelo negativne posledice.

Ker so se mesnice znašle v težavnem položaju, saj lahko zadovoljijo komaj do 60 odstotkov potreb in ker so nekatere zadruge zagledale v tej težavni situaciji vir donosnih kupčij, so se začeli pojavljati namerni prekrški dogovorov o najvišjih prodajnih cenah za klavno živino. In sicer ne glede na to, da so s tem zašli v kazniva dejanja in da škodujejo sebi, družbi in potrošnikom. Preplačevanje živine v tej ali oni obliki se je zlasti pojavilo v nekaterih obrobnih zadrugah v našem okraju, istočasno pa se je na primer sistem odkupa živine docela utrdil v mozirski občini, kjer podobnih problemov zaradi tega tudi nimajo.

Tržišče z živino za zakol

Z zveznimi predpisi so določene najvišje prodajne cene za živino, ki so razdeljene po kategorijah. Najvišja odkupna cena pa ni določena za prvo kategorijo, kamor sodijo goveda s preko 55 % klavnosti. To so predvsem pitana goveda, ki jih je razmeroma malo in ki jih zadruge pogodbeno pitajo v glavnem za izvoz. Zlasti zaradi tega je cena tej živini sproščena.

Vzporedno s tem so tudi občinski ljudski odbori predpisali maksimalne maloprodajne cene za meso. Te so v raznih občinah različne in se gibljejo od 270 do 310 dinarjev, najnižje v Konjicah in najvišje v Soštanju. V prvih mesecih so se mesnice teh cen dosledno držale. V zadnjem času pa se pojavljajo tudi v cenah precejšnje anomalije (v glavnem v Celju). Dogaja se, da prodajajo le meso prve kategorije po ceni 340 do 360 dinarjev. Potrošniki se ob tem upravičeno vprašujejo zakaj, saj bi vendar meso prve in ostalih kategorij po količinah v prodaji moralo biti v določenem sorazmerju. Nemogoče je tudi trditi, da se je v nekaj mesecih kvaliteta živine tako bistveno zboljšala. Sicer pa nenehne pritožbe na trgovinski zbornici in pri tržnih inšpektorjih dokazujejo, da se za prvo kategorijo prodaja tudi slabo meso.

Napak bi bilo, če bi trdili, da mesnice kratko malo prodajajo meso po višjih cenah in jih obtoževali ne da poiščemo vzroke. Ti so namreč drugje.

Mesarji v škripcih

Brez dvoma so se mesarska podjetja ob tej težavni situaciji znašla v precejšnjih škripcih. Saj so zlasti v večjih potrošnih središčih odgovorna za preskrbo prebivalstva z mesom in mesnimi izdelki. Zaradi tega so začeli popuščati.

Tako so tudi v mesarskih podjetjih inšpekcijski organi zasledili izigravanje predpisov. Vendar moramo reči, da so to mesarska podjetja storila zgolj zaradi skrbi za preskrbo tržišča. Tudi oni so se poslužili istega načina. Pri odkupih živine tolerirajo nepravilne podatke o teži, ki jim jih posreduje zadruga, le da bi dobili meso. S tem so prisiljena meso prodajati tudi dražje od predpisane maloprodajne cene, čeprav gre za slabše blago. Tako so na primer samo v enem dnevu v nekem mesarskem podjetju vso živino, ki so jo odkupili, ocenili za prvorazredno, kar je popoln nesmisel.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da je mesarsko podjetje pri tem na izgubi. Saj v resnici iz slabšega goveda ne dobijo toliko mesa, za kolikor so plačali, in so prisiljeni kriti izgubo iz dohodkov predelovalnih obratov.

Taka politika podjetja je silno kratkovidna. Dohodke iz predelovalnih obratov bi namreč lahko koristno uporabili za rekonstrukcijo in opremljanje mesnic, za znižanje cene mesu ali podobno. Gotovo je, namreč, da kljub tem nepravilnostim in zaradi njih mesa ne bo nič več. Končno pa se postavlja v ospredje še vprašanje morale, saj je prodajanje slabega blaga po ceni kvalitetnejšega že po trgovskih uzancah nedopustljivo. Kaj k temu rečejo potrošniki, vemo. Nič čudnega, če negodujejo, ko razen tega, da mesa ni dovolj, kar mnogi razumejo, še morajo plačevati meso dražje kot bi bilo potrebno.

ZADRUGE, to je goljufija

Kmetijske zadruge, ki so doumele bistvo novih predpisov o omejitvi zakola telet in splošno prizadevanje za povečanje staleža živine, se z vsemi močmi trudijo, da bi njihovi zadružniki privezali čimveč živine, da bi kupovali mlado plemensko živino in si tudi skušajo urediti zadružna pitališča. To se pravi, na vse načine skušajo odpraviti nesorazmerja v razvoju te panoge kmetijstva napram ostalim. Vendar v vseh zadrugah ne delajo tako. V nekaterih zlasti manjših in kadrovsko šibkejših zadrugah vidijo v trenutnem pomanjkanju živine interesantno konjunkturno priložnost.

Pri tem je bilo treba najti možnost, da se obidejo predpisi. Pa so jih našli, in sicer preprosto. Da ne bomo govorili načelno, vzemimo primer Kmetijske zadruge Rimske Toplice.

Ker le-ta zadruga meji na trboveljsko občino, tam pa veljajo nekoliko višje maloprodajne cene in je spričo slabega kmetijskega zaledja še večje povpraševanje po živini so začeli pod posebnimi (seveda ugodnimi) pogoji spravljati živino tja.

Višjo odkupno ceno plačujejo kmetu na ta način, da mu prevzamejo živino kot prvorazredno in mu jo plačajo po prosti ceni (180 do 190 dinarjev). Zadevo še pravno upravičijo s tem, da znižajo dejansko težo živini in s tem pri zakolu dokažejo višjo klavnost. S podobnimi malverzacijami plačajo za vola na primer tudi čez 20 tisoč dinarjev več kot v sosednjih zadrugah, kjer spoštujejo predpise. Razumljivo je, da so na ta način uspeli odkupiti več živine (torej več dohodka od marže!) in da so celo zadružniki drugih zadrug začeli gnati živino v Rimske Toplice. Istočasno pa so s svojim ravnanjem povzročili zmedo na trgu, še posebej pa na svojem območju. Saj so na zadnjem posvetovanju kmetijskih strokovnjakov lahko že ugotovili, da število živine na tem območju bistveno upada in da občina Laško zaradi neodgovornega poslovanja Kmetijske zadruge Rimske Toplice in Jurklošter ne bo mogla izpolniti kmetijskega plana v živinoreji.

Kdo ima koristi?

Ob tem je vsekakor umestno vprašanje, kdo ima koristi od teh špekulacij na račun pomanjkanja mesa. Že bežna analiza posledic teh pojavov kaže, da nihče. Potrošnik je najbolj oškodovan, mesarsko podjetje dela pri tem z izgubo, zadruga slabi živinorejo na svojem območju, zadružnik pa je ostal brez živine prav sedaj, ko se vsi trudijo, da bi jo imeli več.

Zato je še bolj čudno, da se ta veriga prekrškov iz dneva v dan nadaljuje in dopolnjuje. Zanimivo je tudi, da ljudje, ki so odgovorni za te mahinacije s svojo škodljivo dejavnostjo kljub opozorilom niso prenehali. Brzčas bodo potrebni ostrejši ukrepi in prav v teh primerih bo nujno treba postaviti vprašanje odgovornosti v ospredje.

Če vemo namreč, da tako ravnanje nikomur ne koristi, potem gre za čisti gospodarski nesmisel, ki bi odpadel, če bi vodilni ljudje v nekaterih mesarskih podjetjih in zadrugah poznali in izvajali svoje dolžnosti pa če bi se zavedali, da so za svoja dejanja tudi odgovorni.

Istočasno pa bi bilo umestno, če bi določili najvišje odkupne cene tudi boljšemu mesu in najvišje maloprodajne cene za to meso.

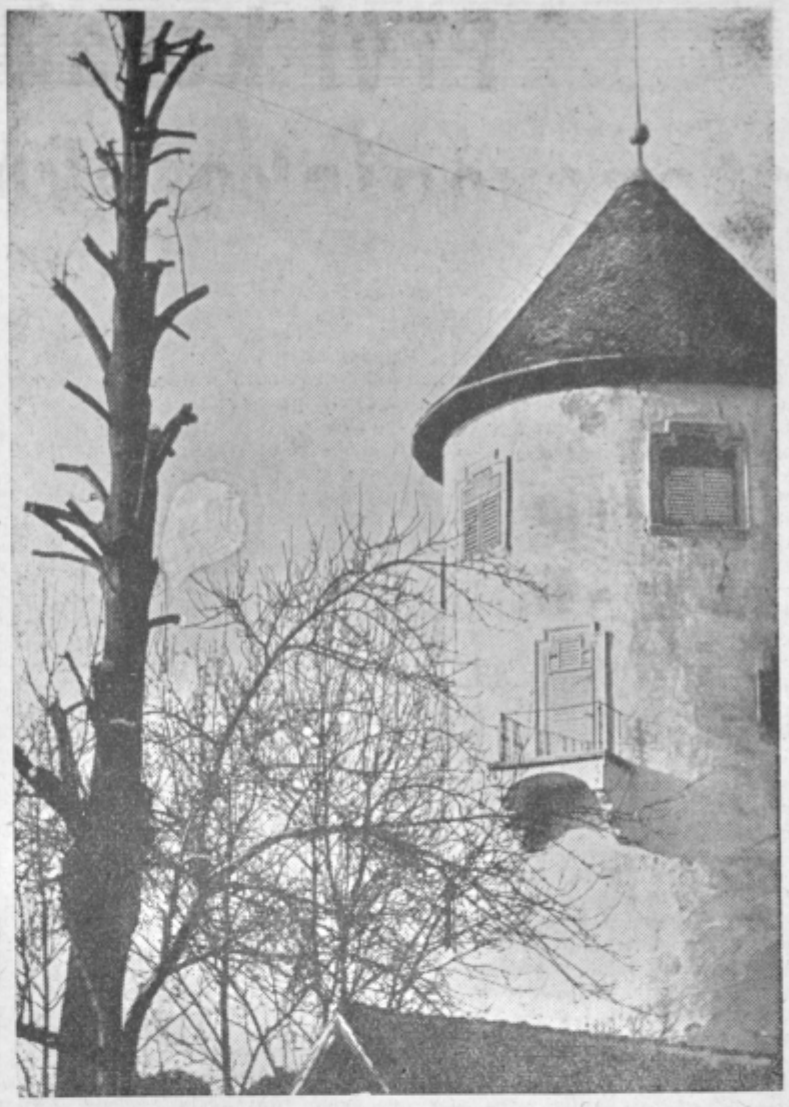

Motiv z velenjskega starega gradu (posnetek Mile Iršič)

Še besedica o prodajalcih mesa

V mesarskih podjetjih ugotavljajo, da mesarji raje delajo v mesnicah kot v klavnicah. Vzrok za to je zelo zanimiv. Sedanje različne cene za posamezne kakovosti mesa omogočajo namreč tudi postranski zaslužek. Kontrola prodaje mesa ni tako učinkovita, da bi v sedanjem sistemu lahko onemogočila nepravilnosti in prilaščanja. Mnogokrat se dogaja, da mesar proda meso, za katerega je obremenjen na primer po 280 dinarjev, dražje in si razliko tako ali tako prisvoji.

Tudi v tem primeru ne kaže govoriti na splošno. Neka gospodinja v Celju je kupila svinjsko meso, ki so ji ga zaračunali po 380 dinarjev. Ko je vprašala, zakaj je za 30 dinarjev dražje od predpisane cene, ji niso pojasnili. Šla je v sosednjo prodajalno istega podjetja in kupila meso po predpisani ceni. Tam tudi niso vedeli ničesar o povišanju cene za svinjsko meso.

Ta primer (podobnih je več) nam zgovorno dokazuje, kaj se spričo pomanjkanja mesa lahko dogaja. Omenjena gospodinja je bila iznajdljiva in ni hotela plačati dodatka za osebni zaslužek. Mnogi pa ga plačajo. Na to nekateri mesarji tudi računajo. Vendar bi bilo prav, da podobne primere, kjer koli jih potrošniki zasledijo, javljajo inšpekcijskim organom, saj gre za kaznivo dejanje. Istočasno bi bilo tudi prav, da mesarska podjetja zahtevajo od prodajalca mesa pravilno izpolnjevanje poragonskih blokov. S tem bi omogočili popolnejšo kontrolo, saj je gotovo, da večina prodajalcev mesa ne dela tako in bi lažje našli ter kaznovali kršitelje, ki tako jemljejo ugled vsem mesarjem.

Že ti skopi podatki, še bolj seveda izkušnje gospodinj in težave mesarskih podjetij pa kmetijskih zadrug, zgovorno pričajo, da bodo pri reševanju tega problema potrebni hitri in odločni ukrepi. Anarhija, ki sta jo začeli uvajati kmetijski zadrugi Rimske Toplice in Jurklošter, se ob brezbrižnosti lahko razširi, kar bi rodilo porazne rezultate. Tedaj ne bomo več govorili, da za pospeševanje živinoreje nima pogojev samo občina Laško, temveč ves okraj. To bi se nam pozneje vsekakor hudo maščevalo, saj vedno bolj prehajamo v sistem preskrbe, kjer je neposredno kmetijsko zaledje dolžno oskrbeti potrošnika.

INVESTICIJE v obrti

Kaže, da bodo tudi v obrti naloge petletnega perspektivnega plana izpolnili v štirih letih. Saj je realizacija v prvem polletju obrti v celjskem okraju dosegla kar 5,6 milijard dinarjev. To je razmeroma velik uspeh, ko vemo, da obrt dela v težavnih prilikah in delovnih pogojih, je pa vendar močan gospodarski činitelj.

Zlasti pomembne postajajo investicije, ki bodo obrt lahko precej dvignile ob novih oblikah in dejavnosti stanovanjske skupnosti. Zato predvidevajo, da bo v obrti v naslednjem letu potrebno investirati 415 milijonov dinarjev, od tega okoli 150 milijonov za stroje in opremo. Z ozirom na nekatere posebne potrebe bo treba del strojev tudi uvoziti. Ugodnosti za uvoz so dokajšnje, zlasti ugoden pa je bil glede tega letošnji zagreški velesejem. Istočasno smo lahko ugotovili, da je primerjava stanja obrti v celjskem okraju napram drugim območjem za nas neugodna. Sodijo, da se bo opremljanje obrti v naslednjem letu še stopnjevalo.

Pri izdelovanju investicijskega programa za obrt so se okrajni obrtni delavci naslanjali predvsem na možnosti vsake posamezne občine, saj se bo preko 40 odstotkov investicijskih sredstev črpalo iz občinskih skladov. Predlog za investicije v obrti predvideva obnavljanje in opremljanje 96 obrtnih obratov.

DRUGA ETAPA

Skrbi s hmeljem niso prenehale, čeprav je pridelek že pospravljen. Treba ga je še oceniti, to pa je za hmeljarja najpomembnejše.

Dan za dnem vozijo zadružniki v skladišča »HMEZADA« visoko natovorjene vozove s hmeljskimi balami. Vozijo hmelj na prevzem. Ta »gužva« bo trajala še kar tri polne mesece.

Prevzem hmelja pa ni samo oddaja pridelka, temveč temeljit pregled, na katerem določijo tudi kakovost hmelja za vsako balo posebej. Trenutki, ko strokovnjaki ocenjujejo kakovost hmelja, so za hmeljarje najbolj »napeti«. Saj mu tedaj tudi določijo dohodek od pretekle letine.

Potem hmelj vskladiščijo v ogromne prostore »HMEZADA«, kjer ga še enkrat razdelijo po kakovosti in ga končno zložijo v komore za žveplanje. Deset ur ga žveplajo, zbašejo v vreče raznih velikosti, jih označijo z zaščitnim znakom, letnico in naslovom kupca pa državo kamor ga pošiljajo. To je hmeljeva druga etapa, tretja pa ona, ko »rajža« po vsem svetu.

Usodna peščica hmelja, ki jo vzamejo iz sredine vsake bale in po njej določijo kvaliteto hmelja.

Hmeljar nestrpno pričakuje presojo strokovnjakov.

Napise in naslove je treba vzorno narediti, saj bi pomanjkljivost terjala ogromne škode.

Prostorno skladišče »HMEZADA«

»SODOBNA ELEKTRONIKA«

V gospodarskem razstavišču v Ljubljani bodo 16. oktobra odprli šesti mednarodni sejem »Sodobne elektronike«. Letos sodelujejo na tem sejmu vsa znana evropska in ameriška tovrstna podjetja, žal pa je sodelovanje odpovedala ZSSR. Letos bodo na razstavišču od 19. do 22. oktobra priredili tudi posebne tehnične dneve, kjer se bodo strokovnjaki iz naših podjetij pri praktičnih prikazih lahko izpopolnjevali pa tudi pridobili osnovne pojme avtomatizacije gospodarske proizvodnje.

NOVI ODLOKI IN PREDPISI

Pred dnevi sta oba zbora občinskega ljudskega odbora Žalec razpravljala o nadaljnji stanovanjski izgradnji, o stanju v obrti in trgovini. Sprejeli pa so tudi več pomembnih odlokov. Med njimi odlok o obvezni izgradnji komunalnih objektov, o obveznem uporabljanju kakovostnih semen ter o vzdrževanju vodovoda in plačevanju vodarine.

Otvoritev treh novih mostov

V soboto bodo v Celju izročili prometu kar tri nove mostove: most čez Voglajno pri železniškem podvozu, ki so ga hkrati tudi poglobili, most čez Savinjo pri Mestnem parku in most čez Ložnico pri Joštovem mlinu. Vsi trije mostovi stojijo na mestih, kjer so doslej bili le začasni mostovi, ki so bili potrebni obnove. Most čez Voglajno je bil že zavora za redni promet proti Štoram, čez Ložnico pa je bil že dalj časa zaradi dotrajanosti zaprt za vsak promet. Slovesna otvoritev mostov bo v soboto popoldne.

UPRAVA ZA CESTE IN KANALIZACIJE CELJE

razpisuje

3 STIPENDIJE NA GRADBENI MOJSTRSKI ŠOLI V LJUBLJANI

Prošnje z življenjepisom dostavite na Upravo za ceste in kanalizacije Celje do 20. oktobra 1959.

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIM RAZMERIJ PRI

PODJETJU ZA PROMET Z ODPADKI MARIBOR, ODKUPNA BAZA CELJE, MARIBORSKA C. 63

razpisuje delovno mesto

SKLADIŠČNIKA ODKUPNE BAZE CELJE

Pogoji: Izučen v železninarski stroki ali vsaj 5 let prakse v železninarski stroki. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe možen takoj. Pismene ali osebne ponudbe na: »Surovina«, baza Celje, Mariborska cesta 63.

KULTURNI razgledi

(Z obiska na Teharju)

Izobrazbo tudi delovnemu človeku

Pravzaprav daleč od mestnega vrveža, čeprav ob cesti, je na Teharju našla svoj prostor Šola za delavsko in družbeno upravljanje. Obzidje in stavba, prerasla z ovijalkami, visoka drevesa krog nje prej spominjajo na kak dvorec kakor na šolo. Pa vendar so od tod izšli že mnogi, ki bodo svoje znanje in izkušnje, tu pridobljene, s pridom uporabili pri svojem vsakdanjem delu. Pred dnevi pa so zaključili seminar za predavatelje pri delavskih univerzah, ki se ga je udeležilo dvaindvajset slušateljev.

Ob tej priliki sem govoril z upravnikom šole Marcianom ter predavateljem prof. Lenardičem iz Ljubljane. Spričo aktualnosti problema posredujem tu nekaj njunih misli.

S tem seminarjem, ki sodi v okvir priprav za organiziran sistem izobraževanja delavcev, se je celjski okraj pridružil vsem ostalim okrajem, ki v tem času pristopajo k široki akciji, namenjeni duhovni preobrazbi našega delovnega človeka, k ustanavljanju delavskih univerz. Pri začetnih pripravah je bil v veliko pomoč omenjeni zavod iz Ljubljane, ki je pred tem pomagal že drugim okrajem, zlasti s predavateljskim kadrom.

Velika vloga pri izobraževanju delavcev je pridobivanje in izobraževanje predavateljev za številna področja kompleksnega izobraževanja ter njih usposabljanje za družbeno ekonomsko vzgojo, zato je bil namen seminarja ta, da bi slušatelji spoznali širino delavskega in družbenega upravljanja, delavskega samoupravljanja ter uporabo sodobnih metod in pripomočkov pri posredovanju tega gradiva delavcem-upravljalcem. Spričo tega so se predavatelji poslуževali grafikonov, zidnih in drugih tabel in flanelografov, s čimer so slušateljem posredovali še sam način seminarskega dela. Nazorno so pokazali, kakšnih oblik naj se poslužujejo pri posredovanju družbeno ekonomskih vprašanj.

Da bi slušatelji čim bolje osvojili vso obširno problematiko, so se strinjali da bi delali ves dan. Vladalo je resnično delovno vzdušje. Kljub temu, da je seminar trajal le nekaj dni, so obdelali vrsto tem, kakor, Bistvo delavskega samoupravljanja, Izkušnje na tem področju, Planiranje v pogojih delavskega samoupravljanja, Gospodarjenje in socialistično nagrajevanje, Družbeno upravljanje v komuni, Sistem in organizacija izobraževanja v okviru občinskih delavskih univerz itd. Okrajna zadružna zveza v Celju pa je program obogatila še z dvema predavanjema, s predavanjem o enoletnih izkušnjah zadružnih svetov ter o problematiki v kmetijstvu celjskega okraja.

Seminar je močno razgibal udeležence, ki so na osnovi seminarskega dela živo razpravljali o vseh vprašanjih. Njihova želja je, da bi bilo čim več tovrstnih predavanj, ki bi jih naj prenesli v okvir same komune. Žal pa, da seminar ni bil tako številčno močan, kakor je bilo pričakovati in kakor to družbene potrebe danes že zahtevajo. — Važno je, da posamezna podjetja dokončno doumejo potrebo po sistematičnem izobraževanju delavca, po ustanavljanju izobraževalnih centrov, potrebo po kompleksnem izobraževanju, vse tiste elemente, ki nam v konkretnem gospodarskem življenju narekujejo ustanavljanje delavskih univerz. Seminar na Teharju je le začetek sistematičnega dela na tem področju, iz katerega pa bodo zdaj kakor kasneje izšli trdni in močni predavateljski aktivi, ki bodo vodili to napredno akcijo.

In kaj mislijo o tem udeleženci, pravzaprav dve udeleženki?

MILICA PEČAR iz IKS v Celju: »Semkaj sem šicer prišla po pomoti, vendar mi ni žal. Bila sem na seminarju v Mariboru, vendar je ta v primeri z njim mnogo bolj živ in nudi veliko več; tak seminar nas neprimerno bolj obogati. Omenila bi še to, da so predavanja metodično dognana, na višku. Ker imajo predavatelji posebno metodo, diskusije ne potekajo tako togo kot običajno. Predavanja so kratka, s presledki za diskusije, v kateri sodelujemo vsi. Brez dvoma je to način, ki se obnese. Čas je sicer izkoriščen do skrajnosti, vendar nismo utrujeni. Predavanja so izredno nazorna, kar velja za vse predavatelje. Vtis je zelo lep; to je najlepši seminar, ki sem se ga kdajkoli udeležila.«

ZDENKA GORIČ, učiteljica iz Laškega:

»Če hočem biti odkrita, moram reči, da me je skoraj postalo strah velikih nalog, ki nas čakajo s tem v zvezi. Zdaj, ko smo dobili vpogled v delavsko samoupravljanje, vidimo, da je področje zelo obširno. Seminar nam je odprl celo vrsto problemov, ki jih človek samoiniciativno gotovo ne bi našel. Predavanja so bila res plod dela, znanja in proučevanja, predavatelji pa so se potrudili. Vtisi so vsekakor docela pozitivni in lepi, seveda pa bo treba še veliko dela, da bodo delavske univerze po občinah zaživele.« dhr

Razstava del Moše Pijada

V soboto ob petih popoldne bodo v foyeru Slovenskega ljudskega gledališča v Celju odprli razstavo petinšestdeset olj in risb pokojnega Moše Pijada. Ker je njegov državniški lik znan domala vsem našim ljudem, manj pa verjetno njegova podoba umetnika, obisk razstave toplo priporočamo.

Razstavo prireja Okrajni komite ZKS v Celju, odprta pa bo do 30. oktobra vsak dan od 8. do 13. in od 15. do 18. ure.

GIMNAZIJSKI PEVSKI ZBOR V SRBIJI

V soboto se bo v Titovem Užicu pričel Jugoslovanski festival borbenih pesmi in recitacij. Na ta festival je CK LMS Srbije povabil tudi gimnazijski mladinski pevski zbor, ki ga je lani ocenjevala zvezna komisija, sestavljena iz najvidnejših glasbenikov vseh naših republik. Zbor bo nastopil v nedeljo pod vodstvom dirigenta prof. Kuneja z desetimi borbenimi pesmimi v konkurenci s sedmimi drugimi zbori iz raznih krajev FLRJ. Nastop na festivalu je lepo priznanje celjskemu zboru, ki deluje že 15. leto ves čas na kvalitetnem nivoju.

DRUGA PREMIERA

V nedeljo je bila v celjskem gledališču druga letošnja premiera — Pavla Golie SNEGULJČICA v režiji Branka Gombača. Predstava je uspela. V naslovi vlogi se je celjskemu občinstvu prvikrat predstavila Maja Druškovičeva, absolvent AIU, Viteza je igral Zlatko Šugman (oba na sliki), Kraljico pa Angelca Hlebcetova.

Pred uprizoritvijo drame „Korczak in otroci"

Prva predstava, ki smo jo uvrstili v repertoar Malega odra, bo drama Erwina Sylvanusa z naslovom »Korczak in otroci«. To je tragična zgodba o zdravniku Januszu Korczaku in 66 otrocih, ki jih je Gestapo poslal naravnost v plinsko celico.

Janusz Korczak je bil znani legendarni pedagog, Žid, zdravnik, ki je dal življenje za to, da bi njegovi gojenci, šestinšestdeset otrok, sirot, ohranilo do poslednjega trenutka **vero v človeka.** Rodil se je menda 1878 ali 1879, umorjen pa je bil leta 1942 obenem z osebjem Doma sirot, z otroci ki jih je vzgajal, ki jim je bil oče in ki jih ni zapustil niti ob smrtni uri. Zanimivo je, da v desetletju po osvoboditvi ni bil dosti omenjen. Poljaki so izdelali po njegovi najboljši pravljici »Kralj Matjažek Prvi« enega svojih najboljših filmov. Slovenci pa smo spoznali njegovo izredno pisateljsko moč, ljubezen in toploto velikega srca, vzgojitelja, ki je vse — svoje znanje, svoj talent in življenje — dal otrokom, šele lani, ko smo prej omenjeno pravljico lahko prebrali tudi v slovenskem jeziku.

Napisal je nešteto del (kakih 50), skoraj vse je posvetil vzgoji najmlajših in jim povsod naročal, da bodo le oni s svojo dobroto, pravico in resnico prerodili »pokvarjeni in nori svet odraslih«. To idejo je na neprisiljen način izrazil tudi v znanem dramskem delu »Senat norcev«, ki je bilo uprizorjeno leta 1931 v gledališču Atheneumu (igral in režiral znameniti poljski igralec Stefan Jeracz). S svojim vzgledom in z vsem svojim vplivom, ki ga je imel kot zdravnik, pedagog in pisatelj, se je boril proti nasilju, diktaturi, laži, zahrbtnosti, proti prizadevanju za lastne koristi in ambicije, ter v vseh smereh človeškega življenja postavljal spravo, odpuščanje in ljubezen do bližnjega na prvo mesto. Kako preproste, a vendar kako velike in značilne so njegove besede, ki jih govori Matjažek Prvi v pismu premaganim kraljem, ko jih je bil prisiljen prositi za posojilo:

»Vaša kraljevska veličanstva! Jaz sem Vas potolkel, pa nisem vzel nikake kontribucije, a sedaj Vas prosim, da bi mi posodili denar. Torej nikar ne bodite svinje in mi posodite!«

Med hitlerjevskim terorjem je Korczak ignoriral vse odredbe nemške komande. Med vojno je pisal dnevnik, v katerem pravi:

»Varšava je moja in jaz sem njen Še več: jaz sem Varšava. Skupaj z njo sem se veselil in žalostil, njena vedrina je bila moja vedrina, njen dež je bil moj in blato tudi. Skupaj z njo sem rastel, tu je bilo področje mojega dela in moja delavnica, tu kraj postanka, tu grobovi ...«

V Varšavo je prišel prvi ukaz o preselitvi židovskih otrok leta 1941. Stari Korczak je bil tedaj upravnik in zdravnik Doma sirot. Ni mogel verjeti, da preti njegovim ljubljenim otrokom najstrašnejše. Vse svoje prihranke je porabil za vzdrževanje Doma in otrok. Toda krog se je vedno bolj zoževal. Vedno manj hrane, bolezen, lakota, njega pa so celo poslali za nekaj mesecev v zloglasni Paurak. Niso ga strli, vrnil se je ponižan in izmučen nazaj med otroke. Dom sirot je bil zdaj nekaka oaza smrti v varšavskem Ghettu.

Najhujše je prišlo! Otroci so povezali svoje skromne culice, dobili mleka in kruha in odšli s svojim »očkom« na čelu na potovanje v »obljubljeno deželo«, kakor jim je pravil Korczak, da bi jim prihranil bridke ure strahu. In šli so s pesmijo v lepše življenje — v taborišče — v plinsko celico — v smrt. V zadnjem hipu so Nemci ponudili prostost; odklonil je z zaničevanjem sramotno ponudbo in odšel na čelu otroške kolone v smrt in legendo ...

Premiera tega dela bo v soboto, dne 17. oktobra ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma, ponovitve pa v nedeljo in ponedeljek, 18. in 19. oktobra. B. G.

*

Ob priliki prve premiere na eksperimentalnem odru SLG v mali dvorani Narodnega doma bo klub kulturnih in javnih delavcev priredil v svojih prostorih razstavo del akademskega slikarja **Lojza Zavolovška.** Razstava bo prirejena v okviru sodelovanja kluba kulturnih delavcev in celjskega gledališča in je namenjena poživitvi družabnega življenja na tem področju celjske kulturne dejavnosti.

Zagrebški solisti

Letošnjo koncertno sezono je odprl pomemben dogodek: nastop »Zagrebških solistov«, ki so si ustvarili pod umetniškim vodstvom Antonia Janigra sloves doma in po svetu. Ta godalni ansambel je sestavljen iz naših najvidnejših poustvarjalnih umetnikov — mojstrov godal. Tak instrumentalni sestav je nekje na meji med komornim in simfoničnim muziciranjem. Inštrumenti so zastopani v večjem številu kot pri godalnem kvartetu, kar pri odličnih izvajalcih ne zmanjšuje preciznosti izvedbe, dodan je pa še kontrabas.

Spored tega odličnega koncerta je obsegal glasbena dela od baroka pa do moderne. Barok je bil zastopan tako, da smo lahko primerjali, kako so ga pojmovali Francozi in kako Italijani. Posamezni izmed Couperinovih koncertnih stavkov za violončelo in godala, Prelude, Siciliene, La Tromba, Plainte, Air de Diable, so odraz gesla »imitazione della natura«, ki je desetletja usmerjalo prizadevanja francoskega baroka. Glavni rezultat tega gesla pa je nemara bila izpopolnjena kompozicijska tehnika v pogledu razpolaganja z zvokom. Kajti pri Couperinu lahko že govorimo o zvočnem šarmu.

Vivaldijevi deli »Koncert za violino in orkester v E-duru« in »Simfonija v C-duru« sta v izvedbi zagrebških solistov zasijali v vsej čisti lepoti in dostojanstvu italijanskega baroka, ki je zadržal spevnost kot svojo odliko. Kot pri Couperinu Antonio Janigro, tako je v »Koncertu« uveljavila svoje odlike violinistka Jelka Staničeva.

»Sonata za godala v A-duru« G. Rossinija nam je prikazala tega skladatelja tudi v luči koncertnega ustvarjalca. Toda kako presenetljivo si je Rossini zvest: jasno izstopa njegov humor, ki meji na burko. Po izrazu je to delo bližje simfonični kot komorni glasbi.

Glasbeno moderno sta zastopali deli Francoza Roussela in hrvaškega skladatelja Kelemena. Albert Roussel je izšel iz slovite d'Indyjeve Scholae cantorum in je nemara prav zaradi tega nagibal vse življenje bolj k jasni liniji kot h tonskemu slikanju. Umrl je kot pobornik novoklasicizma. Izvajana »Simfonietta« je iz leta 1934. Kelemenove koncertne improvizacije utirajo hrvaškemu skladatelju sloves in dokazujejo, da razpolagamo danes z ustvarjalci, ki so čvrsto stopili na tla modernega glasbenega izražanja.

Kot razpoloženjska osvežitev je zaključil program Mozartov »Divertimento v D-duru«.

Izvedba programa je bila na višini, ki ji z besedami ne moremo najti primerjave. Občudovali smo tehnično dovršenost in vigranost ansambla, za muzikalno plat pa je najboljše jamstvo umetniško vodstvo Antonia Janigra.

Izven programa so na navdušeno zahtevo občinstva dodali še vsebinsko manj pomembno, malce staromodno, na diatoniki zgrajeno skladbo še živečega angleškega skladatelja Benjamina Brittna. M.

Esperanto v borbi za mir

Petintridesetnadstropna palača Kulture v Varšavi, kjer se je vršil svetovni esperantski kongres.

Še vedno nam je v živem spominu veličasten svetovni esperantski kongres, ki je bil v Varšavi v začetku avgusta tega leta, pod pokroviteljstvom predsednika poljske vlade, Jozefa Cyrankiewicza. Kongres je bil štirinštirideseti po vrsti, obenem pa tudi jubilejni kongres ob stoletnici rojstva Ludovika Lazara Zamenhofa, ustvarjalca mednarodnega jezika esperanta. V Varšavi, kjer je Zamenhof živel in ustvarjal mednarodni jezik, se je zbralo 3256 delegatov — esperantistov iz 45 držav, z vseh petih kontinentov. Otvoritvi kongresa je prisostvoval tudi podpredsednik poljske vlade Piotr Jaroszevicz. Kongres so pozdravili predstavniki vlad Belgije, Brazilije, Finske, Francije, Indonezije, Nizozemske, Zvezne republike Nemčije, Norveške in Švedske. Mnogim sejam in konferencam kongresov so prisostvovali tudi visoki poljski funkcionarji. Podpredsednik vlade je zadnji dan kongresa priredil svečan sprejem za vse udeležence.

Na postaji v Varšavi so vlaki vsake pol ure pripeljali nove in nove množice nasmejanih esperantistov z vsega sveta. Stari znanci iz prejšnjih kongresov so se objemali, novi, ki so prvič prisostvovali mednarodni prireditvi, so se takoj vživeli v položaj. Severnjaki — Danci, Švedi, Norvežani in Finci so kar navalili na nas Jugoslovane. Velikokrat so že bili pri nas v Jugoslaviji in pravijo: še bomo prišli, ne moremo pozabiti vaše dežele, vašega morja, vašega ljudstva. Nihče med to pisano množico narodov ni čutil, da je Amerikanec, Šved, Japonec ali Jugoslovan. Vseh 45 narodov, vsi kontinenti, vsi so govorili samo en jezik — esperanto. Glasno nihče ni govoril v nacionalnem jeziku.

Pet Celjanov nas je bilo tako srečnih, da smo lahko doživljali te nepozabne dneve. Deset dni smo bili v Varšavi, toda nismo čutili, da smo na Poljskem, čeprav so Poljaki nadvse gostoljubni. Bili smo v deželi, ki ne pozna mej med narodi, kjer je vsak človek prijatelj, kjer vsi želijo, da bi se medsebojno razumeli, ker je njihov edini cilj mir in napredek. I. J.

Janigro o celjskem občinstvu

Znana stvar je, da mora biti med koncertanti in občinstvom topla, prisrčna vez, zasnovana na obojestranskem iskrenem odnosu do glasbe, kajti le tako se morejo nastopajoči umetniki docela predati muziciranju.

Celjsko občinstvo je po mnenju Antonia Janigra tako občinstvo, ki s svojim iskrenim razumevanjem glasbe prav sodeluje pri koncertnih izvedbah. Če je tak kompliment dal človek, ki je spoznal nešteto koncertnih dvoran po svetu in prav toliko publik, potem to ne pomeni malo.

Se en vzrok je, da pridejo taki gostje radi k nam. O naši koncertni dvorani so dejali, da spada po svoji akustiki med najboljše v državi.

Občni zbor društva prijateljev mladine v Žalcu

V tednu otroka je društvo prijateljev mladine v Žalcu sklicalo občni zbor, ki je bil istočasno množični roditeljski sestanek. V nabito polni dvorani kina Žalec se je zbralo preko 450 ljudi, ki so slišali koristna predavanja in razprave. Najprej je tov. Božiček podal in razložil najvažnejše točke novega šolskega zakona. Nato so starši poslušali nadvse zanimivo predavanje prof. Podjavorška o domači vzgoji in povezavi doma s šolo.

Poročilo predsednika društva prijateljev mladine tov. Žagarjeve je bilo zelo izčrpno in je pokazalo velike uspehe društva v dosedanjem delu. V Žalcu bo zopet delovala svetovalnica, večjo skrb bodo posvetili zavetiščem za predšolsko mladino, šolskim kuhinjam, na Vranskem pa bodo uredili dom za počitniško kolonijo.

Veber Vlado

CELJSKI TEDNIK V VSAKO HIŠO!

SVEČANOST V SLIVNICI PRI CELJU

V soboto in nedeljo bodo v Slivnici v okviru proslav 40. obletnice ustanovitve KPJ in SKOJ slavili stoto obletnico šole. Za to pomembno proslavo se v kraju temeljito pripravljajo. Slivničani bodo ob tej priliko pozdravili okrog trideset učiteljev, ki so nekoč službovali v njihovem kraju. Za to priložnost so obnovili obe šolski zgradbi. Obnova prej zelo slabe šolske zgradbe je pritegnila tudi vaščane, da so namreč pričeli obnavljati tudi svoje hiše.

Slivničani pa bodo na ta dan prvikrat v svoji vasi videli zabavni film. Pričakujejo tudi, da bodo v Gorici pri Slivnici kmalu pričeli z gradnjo nove šole.

F. Z.

V ŠMARJU PRI JELŠAH

so pred dnevi prosvetni delavci komunisti, razpravljali o najvažnejših družbenih in gospodarskih vprašanjih v občini. Šolska reforma, široko razvijanje gospodarskih odnosov med kmetom in zadrugo in izobraževanje odraslih postavlja prednje vedno več nalog.

SAVINJSKI ZBORNIK

Pred dnevi smo uvrstili na domačo knjižno polico nov primer lokalne založniške dejavnosti — Savinjski zbornik. Izdal ga je občinski odbor SZDL v Žalcu »na čast lanski devetdesetletnici Žalskega tabora«. Njegov urednik Drago Predan ga čitatelju predstavlja kot knjigo, »v kateri opisujejo številni avtorji — Savinjčani in gostje — politične, gospodarske, kulturne, zgodovinske in druge probleme, vezane predvsem na Savinjsko dolino, njene ljudi, njeno preteklost in sedanjost«. Toda ker so tudi ob častitljivi obletnici žalske manifestacije slovenskih nacionalnih hotenj sredi preteklega stoletja »naše oči uprte predvsem v naš čas, v naše napore za srečnejše življenje delovnih ljudi,« je v zborniku zbranega »manj preteklega, zgodovinskega, a več sedanjega, današnjega živega in nastajajočega.«

Nominalno pripada okroglo po ena tretjina zbornikove vsebine leposlovju, zgodovini in sodobni problematiki. Avtorji leposlovnih prispevkov so Fran Roš, France Onič, Dane Debič, Drago Kumer, Meta Rainer Vladimir Levstik in Janko Kač. Njim je urednik priključil še Vasjo Predana in Miloša Mikelna s sestavkoma Ljudje iz gledališča in Provincialna kultura in kultura v provinci.

Od prispevkov s področja zgodovine stoji na prvem mestu Vasilija Melika oris razmer na Slovenskem v dobi taborov, medtem ko Rajka Vrečerja opis Kako je bilo pred devetdesetimi leti oživlja neposredne spomine na žalski tabor. V žalsko kulturnozgodovinsko kroniko sodijo tudi zapisi o skladatelju Ristu Savinu in pisatelju Ferdu Kočevarju (Drago Predan, Ludvik Zepič, Rajko Vrečer); kratek pregled ilegalnega dela v bivši Jugoslaviji in v času NOB podaja Stane Terčak. Od ostalega zgodovinskega gradiva so tu prispevki arheologov Alojza Bolte, Vere Kolškove ter dr. Josipa Klemenca dalje prispevek konservatorja Jožeta Curka o gradovih in graščinah v Spodnji Savinjski dolini ter Roševa beležka o savinjskem puntarju Boštjanu Natku. V savinjsko narodopisno zakladnico sta posegla Drago Predan s prispevkom o savinjski kmečki hiši ter Milena Moškonova z zapisom o lepoti libojske keramike iz 19. stoletja, v gospodarsko zgodovino pa Janko Orožen s kratko zgodovino savinjskega rudarstva in industrije.

Med aktualijami je na prvem mestu Kolenikova geografska obdelava žalske občine, ki ji je urednik prav prisodil mesto med uvodnimi članki, ostali prispevki istega pomena pa zbornik zaključujejo. To so: Solstvo in ljudska prosveta (Jože Gluk). Opis premogovnikov in rudnih nahajališč ter njihove zaloge v žalski komuni (ing. V. Gostiša in ing. R. Kovačič), ing. Kača Savinjski golding kot razširjeni prispevek v I. Celjskem zborniku 1951, ing. Gosarjeve analiza razvoja in perspektiva sadne drevesnice Mirosan, ing. Laha sestavek o ureditvi vodnega režima v Savinjski dolini, ing. Houzakove o hidropedoloških raziskavah in končno Škofov zapis o turističnih perspektivah Spodnje Savinjske doline ter poročili o žalski komunalni dejavnosti (Vinko Jordan) in o praznovanju 90. obletnice žalskega tabora (Jože Gluk).

Od številnih ilustracij je treba opozoriti na slike šempetrskih izkopanin in na avtoportret žalske rojakinje akad. slikarke Jelice Žuža.

S tem pregledom želimo pokazati na Savinjski zbornik kot na odraz delovne manifestacije žalskega izobraženstva ob častitljivi obletnici narodnega buditeljstva, a tudi kot na vreden prispevek k monografiji Savinjske doline. In ker velja, da učbenik ne more biti samo šolska knjiga, lahko pokažemo na Savinjski zbornik tudi kot na prilično zbirko domoznanskega gradiva, uporabnega na vseh šolah Savinjske doline. S svojim pojavom pa kaže zbornik na »pot do ukinitve province v postopnem razvijanju in utrjevanju dejavnih kulturnih (ne samo prosvetnih) moči«. G. G.

Veš svoj dolg, hmeljar?

Mnogi hmeljarji se še dobro spominjajo usodne krize na tržišču pred desetletji. Hmeljišča po Savinjski dolini so kopnela kot sneg v maju, v krajih izven izrazitega hmeljarskega področja pa so popolnoma izginila. Kljub velikim zaslužkom v prejšnjih letih pred nastopom gospodarske krize, hmeljarji niso mogli vzdržati posledic in so množično opuščali gojenje »zelenega zlata«.

O teh stvareh ni treba govoriti. Lastni spomini so močnejši od pisanih.

Tudi letos je nastala na svetovnem tržišču s hmeljem precejšnja težava. V Nemčiji prodajajo hmelj daleč pod proizvodnimi cenami. Tudi v drugih državah, ki poznajo hmeljarsko proizvodnjo, ni mnogo bolje.

In pri nas?

»Hmezad« odkupuje hmelj. Vsak dan vidimo ceste polne traktorjev, ki vozijo visoko naložene vreče hmelja. Hmeljarji so se oddahnili. Za položaj na tržišču so dobro vedeli in skrbelo jih je, kaj bo s pridelkom. Vprašanje letošnjega pridelka je torej rešeno. Hmeljarji bodo za pridelek dobili dogovorjeno plačilo.

Vendar moramo pri tem poudariti nekaj.

Skupnost je za izravnavo cene na notranjem tržišču prispevala milijardo in pol. To pa je velika vsota, ki predstavlja domala vse tiste dohodke, ki jih je skupnost v preteklih letih imela od prodaje hmelja na račun deviznih razlik.

Če se je kdo lahko prepričal o prednosti socialističnega gospodarstva, o velikih ugodnostih sodelovanja posameznega proizvajalca z zadrugami in z družbo sploh, potem se je moral hmeljar. Če je družba v preteklih letih, ko je bila prodaja hmelja koristna tako za kmete kot za družbo, je sedaj ko bi ob vsaki drugi obliki moral čutiti posledice kmetovalec, vrnila proizvajalcem tako ogromna sredstva.

V teh dneh bodo hmeljarji sklepali pogodbe za proizvodno sodelovanje z zadrugami. Kaj ob tej akciji lahko in upravičeno pričakuje družba od hmeljarjev? Pričakuje lahko prav tak odkrit odnos do naporov za povečanje kmetijske proizvodnje. Pričakuje upravičeno, da bodo kmetje-hmeljarji pokazali svoje zaupanje do družbe.

Iz tega primera pa se lahko mnogo naučijo tudi drugi kmetovalci, čeprav ne gojijo hmelja. Interes družbe je večja proizvodnja in s tem povečanje blagostanja vseh delovnih ljudi, tudi kmetov. c. k.

Iz življenja na naši vasi

KONFERENCA VODSTEV KMETIJSKIH ZADRUG V CELJU

Temeljit pogovor o zahtevnih nalogah

PLAN KMETIJSTVA ZA LETO 1960 SE NE RAZLIKUJE OD AKCIJSKEGA PROGRAMA ZA POVEČANJE KMETIJSKE PROIZVODNJE — IZPOLNITEV PETLETNEGA NAČRTA V ŠTIRIH LETIH — POVEČANJE ORNIH POVRŠIN V OKRAJU ZA TRI ODSTOTKE — KOOPERACIJSKE POGODBE V HMELJARSKEM PODROČJU DO KONCA OKTOBRA, ZA VSE OSTALE PREDELE DO SREDINE NOVEMBRA

V ponedeljek je bila na Okrajni zadružni zvezi konferenca predsednikov zadružnih svetov, predsednikov upravnih odborov zadrug in upravnikov. Na tej konferenci je predsednik OZZ Franc Lubej obrazložil naloge zadružnih organov za izvršitev planskih nalog v kmetijstvu, hkrati pa analiziral vrsto slabosti pri sedanjih naporih za izpolnitev akcijskega programa za napredek in povečanje kmetijske proizvodnje v letu 1960.

Uvodoma je tov. Lubej poudaril, da se akcijski program, ki so ga zadružne organizacije s široko dejavnostjo razširitve kooperacije že pred tedni začele, prav nič ne razlikuje od plana za kmetijstvo, ki ga je za leto 1960 že potrdil okrajni ljudski odbor. Plan predvideva 30,7 % povečanje kmetijske proizvodnje in od tega ni moč odstopiti.

Da bi bili tem nalogam kos, je treba dosledno in do kraja izpolniti akcijski program, do kraja vztrajati pri tem, da bo predvideni obseg kooperacije dosežen, hkrati pa terja iskanje najrazličnejših možnosti za povečanje proizvodnje neposredno pri kmetijskih zadrugah samih. Slabši potek akcije za sklepanje pogodb ne postavlja v nevarnost zgolj dosledno izpolnitev plana za setev visokorodnih pšenic, temveč obstaja bojazen, da bi ob takem obravnavanju problemov prišlo do manjših odstopanj pri izvršitvi najvažnejšega — živinorejske proizvodnje.

Te dni bodo občine sprejele plane za kmetijstvo na svojem področju. Letos je sprejemanje kmetijskega plana tako zgodnje zato, da bi proizvodnja v novih obsegih lahko nemoteno potekala. Ko bodo občine plan sprejele, je naloga zadružnih upravnih organov, da plan za svojo zadrugo temeljito obravnavajo ter da poskrbijo, da bo sleherni zadružnik, slednji kmetijski proizvajalec vedel tudi za svoj delež.

Pri tem je treba poudariti, da je v jugoslovanskem merilu dana možnost, da bi bil petletni plan v kmetijstvu v glavnem izvršen že v štirih letih. Če bo doseženo vse, kar plan za letos, oziroma za leto 1960 predvideva, potem za prihodnje leto ostane do izvršitve planskih nalog v kmetijstvu samo še okoli 3%.

Letošnji plan za kmetijstvo predvideva tudi povečanje ornih površin za okoli 3 %, ali okoli 1000 hektarov. Hkrati pa predvideva znižanje površin, ki bi bile posejane z žitaricami za okoli 26 %, kar pomeni od sedanjih 17.000 hektarov na 12.000 hektarov. Plan vsebuje tudi povečanje pridelovanja industrijskih rastlin, nadalje znatno povečanje pridelovanja vrtnin in končno, kar je najvažnejše, veliko povečanje pridelovanja krmnih rastlin in to za 77,2 % več. Krmne rastline, ki so osnova za predvideno povečanje živinoreje, naj bi v glavnem bile: detelja, lucerna in silažna koruza.

Na konferenci je bilo sklenjeno, da bi se kmetijske površine ne povečale, čeravno je predvideno, da bodo slaba hmeljišča, v skupni izmeri okoli 400 hektarov, izkrčena. V hmeljarski proizvodnji je treba z vsemi sredstvi doseči ustreznejšo rešitev, to je doseči povprečen donos 1500 kilogramov hmelja na hektar.

Izredno važen del plana je vsekakor živinoreja. Ne samo to, da je treba doseči predpisan stalež živine, temveč je treba imeti pred očmi izpolnitev plana mesne proizvodnje. Takih količin pa kmetje sami in kmetijska gospodarstva ne bodo zmogla, zato je bilo na konferenci rečeno, da postaja akcijski program zrel za spremembe. Organiziranje zadružnih obratov, kjer bi nastala središča intenzivne in visoke proizvodnje, je treba postaviti zdaj v ospredje. Zadruge naj organizirajo lastno proizvodnjo živine in to po ključu, ki velja za družbena posestva. Da bi to mogle zadruge uresničiti, je njih naloga, da odkupijo in vzamejo v zakup vsa razpoložljiva in ustrezna zemljišča, da odkupijo vsa teleta, ki se narodijo in da pri tistih kmetovalcih, če le-ti ne gredo na pitanje in vzrejo živine, sklepajo pogodbe tudi za prodajo krme. Zvezni zakon, ki bo te dni sprejet, vsebuje vsa potrebna navodila za te odkupe in zakupnine. Napačno je tudi to, da se strokovni kadri v zadrugah in po poslovnih zvezah ukvarjajo z administrativnimi nalogami. Njih dolžnost je v prvi vrsti ta, da iščejo vse možnosti za organizacijo lastne proizvodnje pri kmetijskih zadrugah.

V razpravi na konferenci so se vodilni ljudje iz zadrug temeljito pogovorili o dosedanjih izkušnjah, pokazali na vrsto pomanjkljivosti in na težave, s kakršnimi se bojujejo. Ugotovili so, da planskih nalog ne bo mogoče rešiti z drobnjakarskimi posegi, temveč z odločno in širšo akcijo, s pogumnim stopanjem v močno tržno proizvodnjo kmetijskih pridelkov, predvsem pa živinoreje.

Glavni sklepi konference so bili naslednji:

- **Da na področju, kjer gojijo hmelj, zadruge do konca oktobra izvedejo akcijo podpisovanja kooperacijskih pogodb, v vseh ostalih krajih pa do 15. novembra.**
- **Da zadruge takoj nabavijo po planu predvidene količine umetnih gnojil.**
- **Da poslovne zveze prevzamejo čimprej ves odkup živine ter tako zagotovijo, da bo ves prirastek privezan za pitanje in plemensko vzrejo, hkrati pa da bodo potrošni centri v okraju kolikor mogoče založeni z mesom.**

PERUTNINARSKA FARMA TUDI V TABORU

Potrošniki so se naglo preusmerili in privadili na nove možnosti preskrbe z mesom. Pomanjkanje teletine, hkrati tudi manjkajoča preskrba z govejim mesom jih je pripeljala do večjega nakupa perutnine. Še pred leti so nekatera posestva smatrala perutninarstvo za deficitno panogo. V kratkem času pa se je to močno spremenilo. Jasno je, da se perutninarstvo izplača v velikih vzrejnih farmah, ki močno zmanjšujejo stroške režije.

Danes smo že v položaju, ko farmi v Ločah in Podčetrtku domala nič več ne pomenita. Tudi perutnine ni dovolj. Zato posestvo Lava v Celju organizira tak obrat, podobnega pa bodo v kratkem imeli tudi v Taboru.

CELJSKA MLEČNA RESTAVRACIJA?

Ureditev nove celjske mlečne restavracije je zaradi nenehnih zastojev pri gradnji postala že zanimiva. Najprej so bile težave s stanovanjskim problemom, tega so s težavo rešili. Ko smo upali, da bo zadeva končno stekla, so ugotovili, da ne bo pravočasno izdelan kotel za centralno kurjavo. Zopet so bile potrebne vse mogoče intervencije, tako da lahko — sicer še vedno s precej pesimizma — sporočimo, da bo mlečna restavracija odprta v začetku novembra.

ČITAJTE CELJSKI TEDNIK

OVČJI SEJEM V SOLČAVI

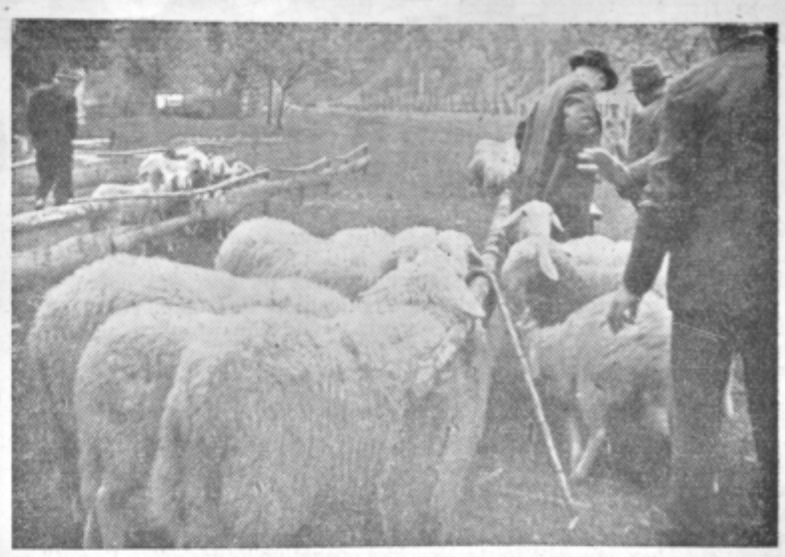

Ovce solčavsko-jezerske pasme so zelo iskane, ne samo za zakol in zaradi kvalitetne volne, temveč tudi za pleme. Vsakega sejma v Zgornji Savinjski dolini se udeležijo nakupovalci tudi s kranjske strani. Ob takih dneh je na sejmišču precejšen promet. Prodane ovce, ki gredo v zakol, kar na sejmišču strižejo. Pri tem so ovčjerejci taki strokovnjaki, da od ovc včasih odpade pravi kožuh, kot da bi jim slekli kožo...

Kam čez leta z živino?

Pravzaprav je skoraj ironično, da v času, ko v vseh naših potrošnih središčih primanjkuje mesa, načenjamo to vprašanje. Toda izzvali ga nismo mi, temveč nekateri kmetovalci ter na žalost celo nekateri starokopitni strokovnjaki.

Spričo široke akcije za povečanje živinorejske proizvodnje so se pojavili nekateri neupravičeni pomisleki. Res je, da tudi pri povprečju 1,5 glave in 1 glave na hektar obdelovalne zemlje, odvisno od lege, ne bomo mogli ostati. Družbena posestva že »startajo« na 3,4 in še več glav na hektar. Zato se lahko neinformiranemu človeku zazdi, da bi utegnilo priti do pretirane proizvodnje.

Vendar je ta skrb popolnoma neutemeljena. Povprečje, oziroma odnos prebivalcev v industrijskih središčih na prebivalstvo podeželja se naglo spreminja. V Sloveniji imamo že danes komaj 36% izrazite kmečkega prebivalstva. Le-ti morajo preskrbeti hrano za 64% ostalih ljudi.

Prejšnja leta so v Celju na primer letno zaklali in prodali okoli 2000 svinj. Za leto 1960 na primer želijo celjska podjetja dobiti vsaj 7000 do 10.000 svinj. Podoben porast potreb je tudi pri goveji živini. Toda Celje ni izjemno. Vsa mesta, recimo Velenje, pa tudi vsa ostala mesta v državi, zlasti v Sloveniji, prav tako nimajo dovolj mesa. Tržiščna poročila pa kažejo enak položaj v vsej Evropi, čeprav tudi druge države, nekatere mnogo več kot naša, dvigujejo živinorejsko proizvodnjo.

Če imamo ta dejstva pred očmi, potem ni bojazni, da bi proizvajalci ne mogli vnovčiti svojih živali, ki jih bodo imeli za trg. Skupnost vrh tega garantira cene, daje celo premije na nekatere vrste pitanih živali. Od proizvajalca je samo odvisno, kakšno razliko med stroški in prodajnimi cenami bo dosegel. Gotovo ne s primitivnim, nesodobnim načinom vzreje. Cim bolj bo moderniziral proizvodnjo, tem več bo dal mesa za tržišče, toliko več pa mu bo ostalo tudi v žepu. Kr.

OBNOVLJENA ZDRAVSTVENA POSTAJA

Minulo soboto so v Podčetrtku odprli obnovljeno zdravstveno postajo. Ljudje so se že bali, da bodo po smrti obeh zdravnikov ostali brez stalnega zdravnika. Toda, zdaj so veseli, da je med nje vendarle prišel dr. Kralj. Upajo, da bo ostal dolgo pri njih. Želeli bi pa še, da bi ustanovili tudi zobozdravstveno postajo, ker zdaj ni zobozdravnika daleč naokoli. Najbližji je v Smarju.

KJE JE KROMPIR?

Če ga jé človek, 15 in več — če svinje, je komaj 9 dinarjev vreden

Vsi vemo, da smo letos pridelali za okoli 30 % krompirja manj kot lansko leto. To velja zlasti za zgodnje jedilne sorte krompirja. Zaradi vlažnega vremena ta krompir ni bilo mogoče očuvati pred napadom krompirjeve plesni — zel se je prezgodaj posušila, zato je obilni nastavek gomoljev ostal droben. Krompir je pač za močo najbolj občutljiva rastlina, zato je kljub boljši agrotehniki v letošnjem letu manjši donos razumljiv.

Ni pa razumljivo pomanjkanje krompirja na tržišču! Računali smo, da je bilo v sezoni 1958-59 pokrmljenega prašičem in pitovnemu govedu okrog $^1/_3$ lanskoletnega jedilnega krompirja. Saj smo celo izdajali posebne brošure, v katerih smo učili živinorejce, kako najbolj koristno uporabiti tako obilen pridelek. Dobro izpolnjevanje plana pitanja mesnatih prašičev nam to dokazuje, saj jih je bilo dovolj na tržišču.

Lansko leto je bilo tako ravnanje pridelovalcev krompirja razumljivo, saj so z mesnatimi prašiči ali s prodajo kmetijski zadrugi, dosegli enako ceno. Pitanje s krompirjem je bilo ekonomično za proizvajalca in za družbo, krompir vsaj ni propadel...

Letos pa je zadeva drugačna. Pridelovalni stroški so bili višji, mimo tega pa je bilo zaradi bujne rasti plevela več dela z okopavanjem, potrebno je bilo tudi večkratno škropljenje. Pri realni oceni pridelka krompirja bi mogli postaviti tudi realne odkupne cene. Ker pa se to ni zgodilo, je mnogo krompirja romalo v kleti pridelovalcev, namesto na tržišče. Znano pa je, da pridelovalec prične špekulirati s krompirjem, čim je enkrat v kleti! Divja »hajka« sindikatov in ostalih nakupovalcev, kakor hitro se je izvedelo za letošnji nižji pridelek, je pričela krompirju dvigati cene.

Vendar pa bi jedilnega krompirja moralo biti dovolj. Toda le tedaj, če bi ga ne krmili živini. Da pa ga kmetje nameravajo krmiti, napovedujejo tudi mnogi pridelovalci. Kajti prašiči, tudi pitana goveja živina, so za veliko večino kmetovalcev že postali stalen način tržne proizvodnje. To je razumljivo, ker je plan pitanja letos še višji. Nismo pa pri sklepanju kooperacijskih pogodb tako jasno postavili vprašanje ekonomičnosti pitanja, posebno pri prašičih. Že prej je rečeno, da se kilogram krompirja vnovči s pitanjem prašiča ob današnji ceni 195—205 din za 1 kg žive teže le z 9 do 9,5 din. Vemo pa, da je ob tem času, ko je krompir že v kleti, odkupna cena navadnemu jedilnemu krompirju 15 din ali pa še nekaj višja za 1 kg. Pitanje s krompirjem torej ekonomičnosti ne vzdrži!

Vendar je treba za krompir kot krmilu poiskati nadomestilo. Letos ga na srečo imamo v koruzi. Saj že nekaj časa čitamo, da je v žitorodnih področjih koruza rekordno obrodila in je nimajo kam spraviti. Zato bi bilo pridelovalnim okolišem koruze zelo prav, če bi že sedaj odkupili koruzo in to takoj z njive, ko jo imajo še v svežih storžih, sicer se bo lahko v pomanjkljivih skladščih pokvarila. Cena koruzi v storžih je, kolikor je znano, okoli 17—19 din za kilogram na nakladalni postaji. S prevoznimi in ostalimi stroški bo posušena in oluščena koruza v hlevu slovenskega zadružnika vredna okoli 32—34 din za kilogram.

Po grobem računu pridobi mesnati prašič 1 kg prirastka s približno 4 kg koruze ali pa s 16 kg krompirja (zraven še nekaj beljakovinskega dodatka v obeh primerih). Z malo računanja je lahko ugotoviti, katero krmilo je primernejše. Mimo tega pa velja še ena ugotovitev. Koruza se s pitanjem prašičev vnovči po 34—36 din.

Izgleda, da posebno upravniki kmetijskih zadrug doslej niso bili dovolj iznajdljivi in so se zadovoljili zgolj z ugotovitvijo, da jim pridelovalci pač ne ponudijo krompirja! Razen špekulantskih nagrbov precejšnjega dela pridelovalcev krompirja je vzrok pomanjkanju na tržišču tudi opisano stanje, ki izvira seveda iz nepoučenosti.

Če bi to akcijo upravniki zadrug začeli pravočasno, jim ne bi bilo potrebno tožariti sindikate, ki so marsikje bili prisiljeni oditi na teren na lastno pest, ker jim zadruge in odkupna podjetja krompirja pač niso mogla preskrbeti. Inž. Cizej

Žena • dom • družina

„MOJCA" JE ZAŽIVELA

KONČNO OBRTNA DELAVNICA OTROŠKE KONFEKCIJE V CELJU — MODNA REVIJA OTROŠKE KONFEKCIJE ŠE TA MESEC

Začelo se je pravzaprav takrat, ko so se mamice vse pogosteje pritoževale nad izdelavo in visokimi cenami otroških oblačil, ki jih je bilo dobiti v Celju. Izbira je bila majhna, nekaterih izdelkov pa sploh ni bilo. Tako so bile vse te pritožbe upravičene, saj je bila potreba po cenejši, kvalitetno izdelani in raznovrstni otroški konfekciji že prevelika. Zastopniki podjetij, ki so bila zainteresirana bodisi na njeni produkciji, bodisi na razpečavanju, so se pred dnevi zbrali na sestanku v Zavodu za pospeševanje gospodinjstva, kjer so pretresli vse možnosti za izdelovanje teh artiklov v našem mestu. Sestanek je bil ploden, saj se je že tu videlo, da ima proizvodnja otroške konfekcije velikansko perspektivo, spričo tolikih žena, ki znajo šivati in so pripravljene sodelovati; da ima vse možnosti za razvoj, ko je že sama ideja naletela na razumevanje pri podjetjih in ustanovah, ki so ponudile svoje usluge. In tako se je na tem sestanku osnoval iniciativni odbor, z nalogo, da utre pot novi prepotrebni panogi industrije.

Težave, ki so se pojavljale, ko se je ideja uresničevala, so bile premagane in sedaj je že ustanovljeno podjetje z naslovom Obrtna delavnica otroške konfekcije »Mojca«. Zanjo so kaj kmalu zvedele tudi žene in z veseljem pozdravile njeno osnovanje. In, ko se je v oknih Zavoda za pospeševanje gospodinjstva pojavila objava, da se lahko žene, ki znajo šivati, tamkaj zaposlijo, so bili celo sami organizatorji presenečeni nad tako številnim odzivom. V nekaj dneh se je v Zavodu prijavilo več kot 160 žena. Lahko rečemo, da je »Mojca« že uspela.

Žene, ki bodo izdelovale otroško konfekcijo, bodo imele pravzaprav lahko delo, saj bodo v podjetju prevzele že krojene modele, ki jih bodo samo sešile, ometanje, izdelovanje gumbnic in druga manjša dela pa bodo prevzeli »Mojcini« stroji. Šivale bodo na domovih, in si bodo tako tudi svoj delavnik same sestavile. Te dni izdelujejo vse prijavljenke svoj prvi, poskusni model, tiste, ki so kvalificirane same, druge pa pod nadzorstvom v poslovalnici Singerja. Prav podjetje Singer je za »Mojco« pokazalo največ razumevanja, saj ji je zastonj posodilo svoje prostore za usposabljanje kadra in celo svoje učne moči.

Prve modele bomo lahko videli na modni reviji, ki jo bo pripravila »Mojca« 26. in 27. oktobra v Narodnem domu. S tem bo začelo podjetje tudi uradno poslovati. Na reviji nam bo »Mojca« predstavila le izdelke lahke konfekcije, vsa težja oblačilca pa bodo izdelana v drugih celjskih podjetjih, ki so ponudila svojo pomoč in udeležbo na reviji.

V malem pa prireja »Mojca« že nekaj dni modno revijo; zaenkrat le revijo šolskih halj. Mali manekeni prikazujejo staršem na roditeljskih sestankih v šolah več praktično krojenih šolskih halj, različnih krojev in barv. Halje so namenjene tudi dečkom, seveda primerno krojene. Že v kratkem jih bodo lahko mamice v Celju kupile za svojega šolarčka in bodo s tem očuvale otrokovo obleko. Takšne halje bodo stale komaj 1500 do 2300 dinarjev.

»Mojca« je torej zaživela. V garderobo naših otrok ne bo vnesla samo spremembe, ampak jo bo izpopolnila tam, kjer so bile doslej največje vrzeli. Po nizkih cenah bo izdelovala igralne hlačke, krilca in oblekce, predpasnike in srajčke, pižame in spalne srajčke, skratka vse tisto, kar smo doslej predrago plačevale ali pa celo zaman iskale. Bolj dobrodošla s svojo dejavnostjo, kot je, ne more biti.

Eva

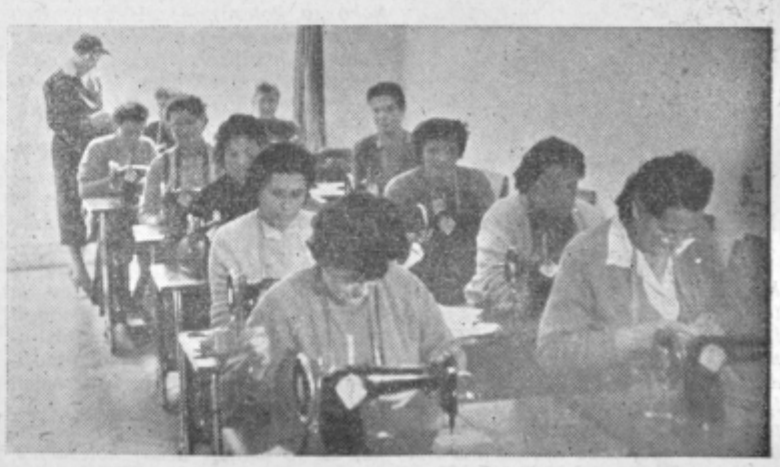

V svetli učilnici šivalnega in prikrojevalnega tečaja pri »Singerju« vedno drdrajo šivalni stroji. Vsa mesta so vselej do zadnjega zasedena...

IZ CELJA IN ZALEDJA

„Atomske toplice“ še dihajo

Topli vrelci pri Podčetrtku so zasloveli daleč naokoli. Videti je bilo, da se bodo zadušili v gneči obiskovalcev, ki so prihajali od vseh vetrov z avtomobili, s kolesi, peš. V redko naseljenem področju je nastala stanovanjska stiska, da so prenočevali na kozolcih, v steljnikih, na podstrešjih in je že vsaka kajžica bila hotel po sorazmerno hotelskih cenah. V hipu se je ob vodi znašel blagajnik in ob mlaki na hrvatski strani je zrasla zasilna baraka za preoblačenje; toda še poprej na obeh straneh Sotle gostišči z žafransko dragimi pijačami in obloženimi kruhki. Kljub slabim cestam je proti Podčetrtku vozila vrsta avtobusov, v katerih so v silni stiski potniki opravili svojevrstno parno kopel.

Lani je zaradi gradnje obsotelske proge obisk občutno padel, toda letos, ko je proga stekla, posamezniki še prihajajo. Čeprav so barake skoraj popolnoma razdrli, pozimi raznesli deske in vrata, je ob letošnjih bolj redkih suhih in toplih dnevih vselej bilo tam nekaj ljudi. V sončnih jesenskih dneh pa je obisk spet porasel. Ob črnem močvirnem blatu na slovenski in ob ograjenem bazenčku na hrvaški strani smo srečali kopalce iz Gorenjske, iz Ljubljane, iz Zagreba, a posameznike celo iz Švice, iz Holandije in Avstrije. Torej so »atomske toplice« trdožive in še uporno dihajo. Morda bodo z dokončno dograditvijo proge, ko bodo prenehala dela na ogromni pečini pri Toplicah in bo stekel redni promet, »čudežne« toplice ponovno zanimive? Radioaktivna topla voda, ki je spontano pridobila še prilastek »atomska«, je pač privlačna v današnji atomski dobi in zato ima še posebno učinkovitost.

Sotelski

Združitev trgovskih podjetij v Celju

Decentralizacija trgovin, ki je bila izvedena 1954. leta, je imela več negativnih posledic. Prevelika razdrobljenost trgovin, saj je od 2 trgovskih podjetij v celjski občini nastalo kar 31 manjših trgovskih podjetij, ni ugodno vplivala na režijske stroške, postrežba je bila marsikje slaba, prav tako tudi zunanja ureditev trgovin, komercialna služba pa je v večini primerov šepala.

Zato je svet za blagovni promet pri celjski občini na svoji zadnji seji razpravljal o združitvi trgovskih podjetij. Predlagal bo občinskemu ljudskemu odboru združitev nekaterih trgovskih podjetij. Po tem predlogu bo v celjski občini le 6 trgovskih podjetij, število prodajaln pa ostane seveda enako kot doslej, združitev naj bi izvedli s 1. januarjem prihodnje leto.

-ma

PRIJETNA PRIREDITEV

Pretekli teden je bilo v Celju več mladinskih in pionirskih prireditev. Tudi cicibančki v vrtcu Otona Župančiča so s skromno prireditvijo počastili teden otroka. Obiskali pa so jih tudi pionirji iz druge osnovne šole s prijetnim in veselim programom.

Najprej so cicibane razveselili s pesmijo »Čuk se je oženil«, nato so poslušali zgodbico Mižek Figa na otoku Niga. Harmonikar Janez pa je spremljal pevke, ki so zapele »Na planincah«. Pionirji še odmora niso pustili, saj je ta čas Marjanca recitirala »Ptiček kliče« in zopet je Janez z vižo »Jager pa jaga« požel mnogo priznanja.

Celjski trg

Jajca po 22 din

Na trgu smo v zadnjem tednu še vedno in še bolj kot prej pogrešali krompir poleg tega pa še paradižnik in papriko. Cene zelenjavi so visoke. Vedno bolj pogoste pritožbe so umestne, upamo pa, da bodo le prinesle kakšno dobrodošlo spremembo.

Letos je žal tudi grozdje slabo in mnogo predrago.

Krompir 24 (25), čebula 30—40 (50), česen 80—140 (140—180), fižol visok v stročju — (70—80), fižol v zrnju — (70—80), solata 40—100 (40—100), špinača 60 (60—100), cvetača 90—100 (100), radič — (100), ohrovt — (50), zelje glavnato belo 15—16 (20—30), zelje glavnato rdeče — (40), zelje ribano 40—45 (50), repa sveža — (20), repa ribana — (40—50), zelena — (60—100), paprika 40—60 (50—60), paradiževec 68 (40), paradižnik 45—50 (30—80), bubče 20 (30), kumare navadne 35 (40—60), kumare za vlaganje — (120), pesa 25—34 (40), orehi 180 (180), hruške 68 (70), jabolka 40 (35—50), slive — (40—50), grozdje 130 (70—100), smokve suhe 180 (—), kostanj 60 (54—60), breskve — (60—80), skuta — (160), smetana — (240), jajca 24 (24—27), gobe — (80—300), redkvica — (100).

Gibanje prebivalstva

V času od 3. do 10. oktobra 1959 je bilo rojenih 18 dečkov in 27 deklic.

Poročili so se:

Franc Redenšek, uslužbenec iz Radne p. Novem mestu, in Stefanija Šantej, matičarka iz Orešja p. Novem mestu. Jožef Juretič, strojnik iz Dolnjega Lahoša in Uršula Kužner, bančna uslužbenka iz Gotovelj. Jarko Govejšek, trgovski poslovodja in Jožefa Jankovič, strojepiska, oba iz Celja. Dragotin Ramšak, jedrar iz Stor in Branka Jazbec, administratorka iz Celja. Franc Rojnik, varilec in Bogomira Cvikl, učiteljica, oba iz Celja.

Umrli:

Mateja Potočan, otrok iz Vranskega, stara 1 dan. Iztok Krajnc, otrok iz Žalca, star 3 dni. Marijan Zupanc, otrok iz Vojnika, star 1 dan. Finia Taucoš, gospodinja iz Slavon. Požege, stara 60 let. Jože Doberšek, otrok iz Slov. Konjic, star 1 leto. Ana Rezar, upokojenka iz Ruš, stara 72 let. Lovrenc Brejc, posestnik iz Malih dol, star 55 let. Nedeljko Levart, otrok iz Draže vasi, star 2 meseca.

NESREČA V RUDNIKU

V rudniku rjavega premoga v Zabukovci se je pri delu poškodoval Ivan Potočnik. Zdravi se v celjski bolnišnici.

IZ NAŠIH KOMUN

ŽALEC

Lani ustanovljena javna pralnica že po nekaj mesecih ni več zadoščala vse večjim potrebam. Zato je stanovanjska skupnost že spomladi morala nabaviti še drugi pralni stroj. Javna pralnica v Žalcu ima sedaj v obratu dva pralna stroja, centrifugo, sušilnico perila z grelnimi odnosno toplozračnimi napravami, poleg tega pa še sušila na prostem. Ugotovili so, da tudi to ne zadošča več, čeprav ljudje in stroji delajo od zgodnjega jutra do pozne noči. Zato bodo nabavili še tretji pralni stroj.

*

Po začetnih težavah se je delo šivalnice, ki je tudi servisni obrat žalske stanovanjske skupnosti, tako razmahnilo, da niti zasilni delovni prostori, niti število zaposlenih ne zadošča.

*

Sklenili so že pogodbo o dobavi stroja za kemično čiščenje oblek s kapaciteto 15 kg oblek v 25 minutah. Dobili ga bodo iz velesejmske kvote letošnjega jesenskega zagrebškega velesejma. Potrebna dinarska sredstva so tudi že zagotovljena.

*

Stanovanjska skupnost je tudi sklenila, da se takoj prične z ureditvijo zgradbe, v kateri bodo vsi servisni obrati. Servisni center bodo uredili v adaptiranem gospodarskem poslopju v centru trga, na dvorišču bivše Kalanove hiše.

*

S tem pa še ne bo konec nalog in težav žalske stanovanjske skupnosti. Prostori, ki jih uporablja obrat družbene prehrane, so dokaj pomanjkljivi, razen tega pa so premajhni za sedanje število abonentov, ki se tudi nenehno veča. Ljudski odbor bo sedaj razpravljal o predlogu, da bi se ustanoviteljske pravice za gostišče »Pri kolodvoru« prenesle na stanovanjsko skupnost.

Nove delavnice tekstilne tovarne »Juteks« v Žalcu. V ospredju novo asfaltno košar karsko igrišče.

TRGOVCI SO TUDI DOBRI GODBENIKI

V soboto so v Vojniku gostovali mladinci Trgovske vajenske šole iz Celja. Dvanajst vajencev iz različnih krajev celjskega okraja je pripravilo prikupen glasbeni spored. Med glasbene točke sporeda so uvrstili tudi nekaj odlomkov z vrhov slovenske proze in nekaj zabavnih točk. Vojničani so bili s tem gostovanjem izredno zadovoljni in so prisilili izvajalce, da so nekatere stvari ponavljali, vojniška dekleta pa so jim darovala šopke nageljnov.

TURISTIČNI DELAVCI IZ TRŽIČA NA OBISKU V CELJU

Srečanja turističnih delavcev Tržiča in Celja imajo že nekajletno tradicijo. Tako je preteklo nedeljo znova prišlo do sestanka zastopnikov turističnih društev iz Tržiča in Celja. Pred tem so gostje obiskali Logarsko dolino ter si ogledali Velenje in Dobrno.

ŠE EN VRTEC V VELENJU

Razvoj novega Velenja zahteva vedno bolj popolno organizacijo raznih dejavnosti javnega in kulturnega življenja, in sicer od zdravstva, komunale, šolstva do onih, ki se ukvarjajo s predšolskimi otroci. Tako beležijo izredno veliko zanimanje prebivalcev za usposabljanje otroških vrtcev in zavetišč. Ker se je v velenjski vrtec vpisalo že preko 100 otrok in ker to število sproti narašča, so postali prostori pretesni. Zato se prebivalci Velenja zavzemajo, da bi ustanovili še en otroški vrtec.

SPOR ZA PIVO!

Prebivalci Griž in okoliških vasi so sprožili zanimiv predlog. Pravijo, da bi pri njih spričo dejstva, da primanjkuje gostinskih obratov, bilo umestno, če bi pivo v steklenicah prodajale tudi trgovine. Saj le-te dejansko že prodajajo vino in alkoholne žgane pijače. Povpraševanje po pivu pa je večje in ga trgovine ne morejo po nekem tihem dogovoru gostincev s pivovarno nabavljati. To zadevo bi morali obravnavati trgovski krogi, pa tudi oblastni organi, saj gre za upravičeno in umestno zahtevo.

LETNO ZGRADIMO V CELJU OKOLI TRI DO ŠTIRI STO STANOVANJ

Za leto 1960 so že določeni zazidalni okoliši ob Dečkovi cesti in na dveh mestih ob ulici Miška Kranjca. Leta 1961 bi se morali odločiti za predel na Otoku od kopališča do Copove ulice. V letih 1960/61 bi določili tudi komplekse za individualno gradnjo. Ta bi bila možna na Polulah, Aljaževem hribu ali v Liscah. Naslednja tri leta (1962-64) bi gradili popolno stanovanjsko sosesko pod Golovcem zahodno od Mariborske ceste. Tu bi hkrati mogli graditi tudi manjše stanovanjske hišice — zasebniki enodružinci. Ob zaključku teh gradenj (1963/64) pa bi določili komplekse za gradnjo v prihodnjih letih.

Za nesreče ni predaha

Pretekli teden se je na območju celjskega okraja pripetilo devet hujših prometnih nesreč. V najhujši med njimi pri Vojniku je izgubil življenje kmetovalec Lovro Brejc doma iz Malih Dol pri Vojniku. Tovornjak podjetja »Elektro« Celje je privozil iz mariborske smeri. Na ostrem nepreglednem zavoju na kraju nesreče je na glavno cesto pripeljal pokojni Brejc. Pripeljal se je brezskrbno in niti ni pogledal, če je cesta prosta. Trčil je v tovornjak, ki ga je zbil daleč po cestišču. Zaradi hudih telesnih poškodb je kmalu po nesreči umrl.

Isti dan se je pripetila tudi pri Rimskih Toplicah huda prometna nesreča. Voznik Štefan Bogovič, doma iz Celja, je na nepreglednem ovinku skušal prehiteti tovorni avtomobil. Ko je uvidel, da na ovinku ne bo mogel prehiteti drugega vozila, je začel močno zavirati, kljub temu, da je splošno znano, da je zaviranje na ovinkih najbolj nevarno. Tovornjak je začel drseti s ceste, voznik pa je nad vozilom popolnoma izgubil oblast in se zaletel v obcestni smernik. Tovorni avtomobil je nato zdrsnil še po nasipu v Savinjo. Tokrat k sreči ni bilo človeških žrtev, pač pa je nastala škoda za okoli 650 tisoč dinarjev.

Pretekli teden se je pri Vojniku pripetila še ena huda prometna nesreča. Motorist Vinko Kovič je pri prehitevanju zadel v kolesarko Justino Jezernik. Do nesreče je prišlo, ko je kolesarka hotela zaviti v levo stransko cesto in pri tem ni nakazala smeri, niti ni dala prednosti motoristu. Oba sta se pri nesreči hudo poškodovala.

Isti dan se je v Pirešici motorist Rudi D., uslužbenec podjetja »IDRO«, zaletel v mostno ograjo. Na motorju je bila tudi njegova žena. Sodijo, da je do nesreče prišlo zaradi nepazljivosti, pri tem pa sta bila oba hudo poškodovana in so ju prepeljali v celjsko bolnišnico.

Pretekli teden se je pri Skalni kleti pripetila dokaj nenavadna prometna nesreča. Voznik vojaškega tovornjaka se je zaletel v nosilni steber daljnovoda. K sreči na daljnovodu pri trčenju ni nastala okvara, sicer bi razen gmotne škode bilo še smrtnih žrtev.

V nedeljo se je v Latkovi vasi v Savinjski dolini zaradi megle ponesrečil voznik avtomobila Angel Preatoni. Voznik je zavozil najprej po strmem nasipu in ko je kazalo, da se bo prevrnil in naprej kotalil, je slučajno zadel ob telefonski drog, ki ga je zadržal. Potniki so bili le lažje poškodovani.

Pri Vranskem je motorist Bogomir Urec zadel in podrl kolesarja Ivana Vodlana iz Celja. Do nesreče je prišlo, ker je kolesar nenadoma prečkal glavno cesto in pri tem ni z roko nakazal spremembe smeri. Motorist je sicer skušal preprečiti nesrečo, vendar to ni mogel. Pri nesreči je bil kolesar hudo telesno poškodovan in so ga hitro prepeljali v celjsko bolnišnico.

PRISEBNOST ŠOFERJA

V nedeljo je avtobus tovarne kovanega orodja iz Zreč zaradi okvare zavozil s ceste. V avtobusu je bilo 31 potnikov. Kljub nenadnemu sunku je prisebni voznik pravočasno ustavil vozilo, tako da se avtobus ni prevrnil.

POMAGAJ TOVARIŠU, JUTRI SE TO LAHKO TEBI DOGODI

Na Ljubljanski cesti se je pred dnevi pripetila huda prometna nesreča. Kolesar Ivan Grobelnik iz Celja je nenadoma prečkal glavno cesto. V tem pa je vanj trčil motorist Franc Vahter. Pri nesrečj je bil motorist lažje, kolesar pa hudo telesno poškodovan. Pri tem primeru je prišla do izraza neverjetna brezčutnost drugih voznikov, ki so vozili mimo. Čeprav je po predpisih vsak voznik osebnega avtomobila dolžan prepeljati ponesrečenca v bolnišnico, kar trije tega niso hoteli storiti (vozniki avtomobilov S-11177, S-14105, S-10069). Zlasti pa je graje vredno obnašanje voznika z zadnjo registrsko številko, ki je na kraju nesreče z grobimi in neumestnimi opazkami vrgel dokaj slabo luč na vse šoferje. K sreči se je le našel šofer, ki je ponesrečenca prepeljal v bolnišnico.

TRAČNICA MU JE PADLA NA NOGO

Vinku Perkoviču iz Polzele je pri delu na savinjski progi padla na nogo tračnica in ga težje poškodovala.

Z VOZA JE PADEL

Anton Blažič iz Gorice pri Dobrni je vozil z vprežnim vozom pridelke z njive. Pri tem je padel pod voz, ki je zapeljal preko njega. Poškodovalo mu je glavo in zlomilo ključno kost.

NESREČA V GOZDU

Mirko Klasič iz Djurmanca pri Rogatcu je v gozdu podiral drevesa. Pri delu se je vsekal v levo nogo in se težko poškodoval.

NESREČA PRI ŽAGANJU DRV

Ivan Jezernik iz Strmca je s cirkularko žagal drva. Večji kos lesa mu je priletel v obraz, mu zbil zobe in poškodoval usta.

STARSI, PAZITE NA OTROKE

V celjsko bolnišnico so prepeljali enoletno Branko Kumer iz Vranskega. Otrok se je opekel po telesu z vročim mlekom. To je še en opomin staršem, naj pazijo na otroke.

Za male bralce

»REPORTER« JANEZ V LIBOJAH

Že libojska kotlina je neprijazna, odrezani smo in prikrajšani za marsikatero zanimivost.

Zato se še toliko bolj — mi in naši starši — potegujemo za otroški vrtec, da bi ga čimbolj uredili in izboljšali. Letos so ga tako povečali, da lahko sprejme že petdeset otrok. Vendar niso vanj mogli sprejeti vseh. Zlasti hudo je za otroke družin, kjer sta zaposlena oče in mati in otroci ta čas nimajo kam, pa jim je še povrhu težko, ko ne morejo sodelovati v igri otrok iz vrtca. Zato ni čudno, če ti otroci želijo, da bi vrtec razširili ali uredili tatko, da bi še oni bili deležni vseh lepih stvari in trenutkov, ki jih nudi življenje in skupna igra.

KAJ JE TO!

V današnji številki našega lista uvajamo kotiček za naše male bralce. Čeprav je spričo omejenega prostora majhen, se bomo potrudili, da bo pester in zanimiv. Tu bomo objavljali tudi prispevke malih bralcev, pisce sestavkov pa seveda primerno nagradili. Tako bo ta kotiček postal dejansko vaš in od vašega prizadevanja bo v veliki meri odvisno, kakšen bo.

V današnji številki objavljamo tudi prvo nagradno uganko. Vaša naloga je, da ugotovite, kaj je na posnetku, čemu ta stvar služi in kaj jo v novejšem času močno izpodriva.

Ker vemo, da bo uganko rešilo veliko pionirjev, bomo prvo nagrado (500 dinarjev) podelili onemu, ki bo z rešitvijo poslal na uredništvo še najboljši prispevek. Snov za prispevek si lahko izberete sami, mora pa biti resničen dogodek, doživet, sestavek pa kratek. Podelili bomo tudi dve praktični nagradi, zato le na delo.

SMRT KOSI MED KOLESARJI

PRECEJ NAGLO POSKAKUJE POSEBEN VOZ LJUDSKE MILICE NA POTI IZ ŠENTJURJA PROTI CELJU. PRAVKAR JE BILA KOMISIJA NA MESTU PROMETNE NESREČE IN ŽE SE VRAČA V CENTRALO, OD KODER BO VERJETNO ŽE ČEZ ČAS SPET MORALA NA POT — K NOVI NESREČI. IZ DNEVA V DAN, OB VSAKI URI.

Ura je že mimo pol enaindvajsete. Kolesarji bi morali imeti luči. Spotoma jih preštevamo. Sila presenetljivo! Od Šentjurja do Celja jih samo 13,62 odstotkov nima luči! Čisto drugače je na progi iz Žalca do Celja. Tu smo srečali ali prehiteli še več kolesarjev. Brez luči je vozilo kar 67,72 odstotkov kolesarjev. Nič boljše ni bilo na progi Celje—Skofja vas. Tu je bilo na cesti 53,75 odstotkov kolesarjev, ki so vozili brez luči. Po teh podatkih moremo soditi, da vozi po celjskih ulicah kakih 45 odstotkov kolesarjev ponoči brez luči!

Da bi se prepričali še podrobneje, kako so kolesa na celjskih cestah opremljena, smo pregledali kolesa v Tovarni emajlirane posode, v Cinkarni, podjetju »Klima« in v Mestni shranjevalnici koles. Med pregledanimi kolesi jih 36 odstotkov ni imelo luči, 41,70 odstotkov koles je bilo brez ročne zavore, 19,05 odstotkov koles je bilo brez zvonca in 46,50 odstotkov koles je bilo brez refleksnega stekla! Pri natančnejšem pregledu smo ugotovili, da 15 odstotkov nameščenih zvoncev in luči sploh ne deluje. **Tako bi mogli reči, da je dejansko okoli 50 odstotkov vseh koles v Celju pomanjkljivo opremljenih in bi sploh ne smeli na cesto.**

Zaprosili smo prometnega miličnika, da je ustavil nekaj kolesarjev. Prepričati smo se hoteli, kaj sodijo kolesarji sami o svojih kolesih. Prva je morala ustaviti dijakinja, ki je vozila brez ročne zavore. Kolo je bilo očetovo, **zato smo ji svetovali, naj očetu pove, da mora imeti kolo tudi ročno zavoro.** *Potem smo ustavili dijaka, ki je vozil s svojim kolesom. Kolo je bilo brez luči in brez refleksnega stekla. Dijak je sicer vedel, kaj kolesu manjka, toda opravičil se je, da so mu dinamo ukradli, refleksno steklo pa razbili. Za njim je bil na vrsti starejši možak delavec iz Tovarne organskih barvil, ki uporablja kolo že dvajset let. Tudi on je povedal, da so mu dinamo ukradli pred tremi meseci, ročne zavore pa da sploh ne uporablja,* **ker nikoli ne vozi tako naglo, da bi moral na vso moč zavirati.** *Ustavili smo še poljedleko, ki vozi kolo komaj tri mesece. Manjkala sta ji zvonec in luč. Dejala je, da vozi vedno samo podnevi in zato luči ne potrebuje, zaradi zvonca pa je bila malo v zadregi. Rekla je, da si ga bo že kupila. Za zaključek smo ustavili še kolesarja, ki je vozil kolo brez zavore, luči, refleksnega stekla in brez ročne zavore. Dejal je, da je takšno kolo pred letom dni kupil in da ga ne namerava dolgo uporabljati. Ce ga pa uporablja, ga samo za kratek opravek.*

Tako sodijo ljudje o svojih kolesih. Za vsako pomanjkljivost najdejo izgovor. Zanima nas, kakšen izgovor bodo našli, če bodo zavoljo takih pomanjkljivosti žrtev prometne nesreče! *Kdo bo opravičeval mrliče? Vas zanima? Številke kažejo da je bilo v preteklih letih veliko smrtnih nesreč med kolesarji. Letos so se jim pridružili še mopedisti. Pri vseh kolesarskih nesrečah je komisija ugotovila, da kolesa niso bila pravilno opremljena. Vedno je nekaj manjkalo.*

Pa prometna milica? Vsak večer kaznujejo na eni sami progi v Celju po štirideset kolesarjev, ki vozijo z nepopolno opremljenimi kolesi. Kar lepa vsota! **Toda ta kazen ni dovolj učinkovita! Šele smrt iztrezni kolesarje, toda takrat je prepozno. Pomislite raje, dokler je še čas!**

Stopili smo še v trgovino »Avtomotor«. Ogledali smo si kolesa, ki jih tu prodajajo. Prodajajo kolesa brez prednjih luči. Povedali so nam da kupci dokupijo dele, ki manjkajo na kolesu. Toda, ali je to prav?

Telesna vzgoja in šport

Mednarodni atletski dvoboj

AD KLADIVAR — SC FRANKFURT 103:86

V torek popoldne je bil na stadionu »Borisa Kidriča«, mednarodni atletski dvoboj med ekipo SC Frankfurt in domačim Kladivarjem. Čeprav so Celjani nastopili oslabljeni brez Važiča, Kolnika, Brodnika itd., so zmagali z visokim rezultatom. Spričo hladnega in vetrovnega vremena tudi nekateri rezultati niso zadovoljili.

Najboljši rezultati v posameznih disciplinah. MOŠKI. **110 m:** Lorger 14.6; **800 m:** Naraks 2:00.4; **100 m:** Wendelin (F) 10.8, Lorger 10.8 in Lešek 10.9; **krogla:** Bennin (F) 13,12, Polutnik 13,01; **400 m:** Wendelin (F) 50.2; **disk:** Peterka 46,40; **3000 m:** Male 9:03.4; **skok ob palici:** Lešek 4,05; **daljina:** Freud (F) 7,06, (izven Kovač 7,15); **kopje:** Kopitar 60,78; **4-krat 100 m:** Frankfurt 43.3.

ŽENSKE. **100 m:** Sikovec 12.4; **kopje:** Pfaff (F) 37,52; **višina:** Urbančič 143 (izven Jug 150); **400 m:** Slamnik 59.0; **disk:** Čelesnik 45,39; **krogla:** Bechtold (F) 12,90; **4-krat 100 m:** Kladivar 50.0.

DEVET PRVIH MEST ZA CELJSKE ATLETE

Preteklo nedeljo se je v Ljubljani končalo dvodnevno republiško prvenstvo v nekaterih specialnih atletskih disciplinah, kot mnogobojih, štafetah in podobno. Bilanca celjskih atletov na tem tekmovanju je bila zadovoljiva (ne pa odlična), saj so od sedemnajstih možnih pobrali kar devet naslovov republiških prvakov. Med temi so nov slovenski in državni rekord postavile mladinke Čede, Stožir, Vrečko in Silan v štafeti 4 × 60 metrov s časom 30,7. Razen njih so prva mesta osvojili:

Sketa v teku na 200 m čez zapreke v času 27.3, udeleženci štafete 4 × 800 metrov (Stebernak, Cajhen, Krumpak, Naraks) 7:57.5, nadalje Molk v peteroboju za starejše mladince, Golner v troboju za mlajše mladince ter Koželj, Koražija, Gril in Golner v štafeti 4 × 200 metrov s časom 1:37.3. Pri članicah so Celjanke zmagale v obeh štafetah in sicer 4 × 200 metrov (Čede, Slamnik, Silan, Sikovec) 1:47.0 in na 3 × 800 metrov (Tovornik, Kamenik, Belaj) 8:01.6. V skupini mladink so tekmovalke Kladivarja dosegle zmago še v štafeti 3 × 600 metrov (Horvat, Cokan, Gašparut) v času 5:46.2.

Članice najhitrejše ženske štafete v državi. Od leve proti desni: Sikovec, Slamnik, Čede, Silan.

Lorger zmagal tudi v Rimu

Konec minulega tedna je bil na olimpijskem stadionu v Rimu velik mednarodni atletski miting, na katerem je kot edini Jugoslovan nastopil član AD Kladivar Stanko Lorger. Vrsti velikih mednarodnih zmag je Lorger tokrat dodal še eno. Po trdem boju z Italijanom Mazzo in Nizozemcem Kamerbeekom je pretekel 110-metrsko progo čez ovire v času 14.2 sekunde. Drugi je bil Mazza 14.3, tretji pa Nizozemec s časom 14.4.

Kegljanje

Prvo mesto za kegljače Ingrada

Minulo soboto je bilo končano moštveno prvenstvo celjskega centra v kegljanju. Med devetimi ekipami je zasluženo zmagal celjski Ingrad s 1523 podrtimi keglji. Naslednja mesto so zavzeli: 2. »13. maj« 1500, 3. Olimp 1489, 4. Kladivar 1464, 5. Elektro 1428, 6. Kovinar 1291, 7. Žalec 1285, 8. Rudar (Zabukovca) 1273 in 9. Invalid 1242.

Prva tri moštva bodo sodelovala na republiškem prvenstvu, ki bo v Celju.

TEKMOVANJE ZA SAVINJSKI POKAL

Partizan v Petrovčah je pripravil tradicionalno tekmovanje v odbojki za »Savinjski pokal«. Ob preveč skromni udeležbi je zmagala ekipa Partizana iz Gomilskega, ki je premagala prvo in drugo moštvo Petrovč.

LEPA ZMAGA CELJSKIH JAHAČEV

Preteklo nedeljo je »Na velikih jesenskih dirkah« v Ljubljani na hipodromu na Stožicah — v obeh jahalnih točkah odnesel zmago »Konjski klub Celje«, s konjem »Sedes« — in mladim jahačem Ivanom Bizjakom.

Tudi drugo mesto v ravnogalopski dirki je zasedel klub Celje s konjem »Adem« — in jahačem Francem Mesaričem.

Trud Celjanov torej ni bil zaman.

R. F.

Prodajamo rabljen trgovski inventar: police, mize in podobno.

Trgovsko podjetje Elektromercator, Celje, Ljubljanska cesta 10.

M O Š K E
DOKOLENKE
CREPPE NYLON

L U X U S

TOVARNA NOGAVIC IN DROBNE KONFEKCIJE Polzela

R A Z P I S

AVTO-MOTO SERVIS
CELJE, LJUBLJANSKA CESTA 11

razpisuje prosto delovno mesto
A V T O E L E K T R I Č A R J A

Pogoj: Izučen avtoelektričar ali kvalificiran avtomehanik s poznavanjem avtoelektričarskih del.

Nastop službe s 1. novembrom 1959 ali najkasneje s 1. decembrom 1959. Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe z opisom dosedanje službe dostavite na naslov podjetja.

SPREJMEMO

KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIR. KLJUČAVNIČARJE

KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIRANE VARILCE

KVALIFICIRANE SKOBLARJE

KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIR. KOVINOPLESKARJE

Nastop takoj ali po dogovoru. Kandidati naj vložijo ponudbe osebno na upravo podjetja do 24. oktobra 1959.

TOVARNA TEHTNIC

MARIBORSKA CESTA 1

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ PODJETJA BO SPREJELA V DELOVNO RAZMERJE

15 ŠIVILJ in

FINANČNEGA KNJIGOVODJO-KINJO

Reflektanti naj se zglase v tajništvu podjetja v sredo, 21. 10. 1959 ob 10. uri, na pogovor o zaposlitvi.

Pogoji: Mlajše izučene šivilje, krojačice ali s šivalnim tečajem, urejeno stanovanje v bližini mesta Celja. O kvalifikaciji ali tečaju predložite spričevalo.

Finančni knjigovodja-kinja: Srednješolska izobrazba in tri leta prakse ali 8 let prakse v knjigovodstvu, od tega tri leta v finančnem knjigovodstvu. Ostalo po dogovoru.

TOPER CELJE

Nogomet

Kladivar - nezadržen

Tudi šesto kolo tekmovanja v slovenski conski ligi je prineslo celjskemu ligašu zasluženo in hkrati visoko zmago 6:1. Ljubljanski Krim ni bil dorasel nasprotnik boljšim domačinom. Razen Cafute na krilu in Radiča v branilski vrsti, so vsi ostali več kot zadovoljivo opravili svojo nalogo. Sicer pa so imeli največ težav zaradi odličnega vratarja gostov, ki je rešil svoje moštvo še hujšega poraza. Gole za domačine so dosegli: Marinček in Hribernik po dva ter Šega in Zajc po enega.

S to zmago se je Kladivar še bolj utrdil na drugem mestu lestvice. Trenutno ima enako število točk (deset), kot mariborski Branik. V naslednjem kolu bo Kladivar potoval v Izolo, kjer se bo sestal z istoimenskim moštvom; le-to je trenutno na zadnjem mestu z eno točko.

ZA NAGRADO »CELJSKEGA TEDNIKA«

Ocenjevanje najboljših nogometašev prve skupine celjske podzvezne lige

V drugem kolu:

1. FRANC ZAGORC — Velenje — 5 točk
2. STANKO JOŠT — Celje — 3 točke
3. FRANJO FLORJANC — Olimp — 2 točki
4. OTO FIJAVŽ — Kladivar B — 1 točka

STANJE PO DRUGEM KOLU: Letner (Celje), Zagorc (Velenje), Florjanc (Olimp) po 5 točk, Jošt (Celje) 3, Rednak (Velenje) 2, Šemigo (Šoštanj) in Fijavž (Kladivar B) po 1 točko.

Vse po načrtu - v celjski podzvezni ligi

Minulo nedeljo, oziroma že v soboto, so imela moštva celjske podzvezne lige na sporedu drugo kolo. Tudi to je minilo brez presenečenj. Med zmagovalci je imela najtežje delo druga ekipa Kladivarja, ki je na Glaziji z največjo težavo premagala Konjičane s 5:4. Ostale tekme pa so se končale takole: Šoštanj : Rudar (Velenje) 2:5, Celje : Kovinar 2:0 in Edinstvo (Rog. Slatina) : Olimp 1:3.

Na lestvici vodijo Velenjčani s štirimi točkami in razliko v golih 10:2, na drugem mestu je Celje, ki ima štiri točke (9:3), tretji Kladivar B 4 točke in 8:6, četrti Olimp 2 točki (5:4), peti Kovinar 2 točki (2:3), šesti Šoštanj brez točke (3:7), sedmi Konjice brez točke (4:10) in zadnje Edinstvo brez točke (4:10).

V tretjem kolu bodo igrali: Kovinar — Olimp, Velenje — Celje, Konjice — Šoštanj in Edinstvo — Kladivar B.

NOGOMET MED TEDNOM

V sredo sta bili v Celju dve prijateljski nogometni tekmi. V prvi so se na Glaziji srečali poročeni in neporočeni igralci Kladivarja. Kakor je bilo pričakovati, so zmagali poročeni (rutina!) 4:2. Druga tekma med Olimpom in Odredom iz Ljubljane se je končala z neodločnim izidom 3:3, pa čeprav je Olimp še nekaj minut pred zaključkom tekme vodil 3:1.

Mladinci Kladivarja - na I. mestu

V istem razporedu kakor moštva prve skupine celjske podzvezne lige, so se srečale tudi mladinske enajstorice. Tokrat so presenečenje pripravili mladinci iz Rogaške Slatine, ki so na svojem igrišču premagali Olimpa z najtesnejšim rezultatom 1:0. Ostale tekme: Šoštanj: Velenje 2:7, Celje:Kovinar 1:0 in Kladivar:Konjice 11:1.

Po drugem kolu je v vodstvu Kladivar s štirimi točkami in razliko v golih 18:1, drugo Velenje 4 (17:4), tretje Celje 4 (4:1), četrto Edinstvo 2 (2:3), peti Kovinar 1 (2:3), šesti Šoštanj 1 (4:9), sedmi Konjice brez točk (3:21) in zadnji Olimp brez točk (0:8).

ROGATEC — NAJBOLJŠI V DRUGI SKUPINI

V drugem kolu druge skupine celjske podzvezne lige so bili minulo nedeljo doseženi naslednji izidi: Šentjur:Olimp B 1:2, Zreče:Laško 3:1 in Rogatec:Smartno ob Paki 3:0.

Na tabeli vodi Bratstvo iz Rogatca s štirimi točkami (6:1), sledijo Zreče 3 (7:5), Olimp B 3 (6:5), Smartno 2 (2:3), Šentjur brez točke (2:5) in Laško prav tako brez točke (1:5).

V nedeljo, 18. t. m. pa se bodo sestali: Smartno:Šentjur, Zreče:Rogatec in Olimp B:Laško.

SPORT V KRATKEM

ROKOMET

Srečanje med pionirji Partizana Celje-mesto in Šoštanjem se je končalo z zmago mladih igralcev iz Celja 28:17.

KOŠARKA

V okviru prireditev na čast Tedna otroka so mladinci Celja premagali pionirje Partizana Celje-mesto s 23:15.

ODBOJKA

V prvenstveni tekmi slovenske lige je Ingrad odpravil Mežico s 3:0.

ATLETIKA

Na okrajnem moštvenem prvenstvu partizanskih društev so največ točk zbrali pripadniki Partizana iz Žalca.

OTVORITEV IGRIŠČA ZA KOŠARKO V ŽALCU

V nedeljo, 18. t. m. bo Partizan v Žalcu na slavnosten način izročil namenu novo igrišče za košarko. Ob tej priložnosti se bo ob devetih dopoldne začelo okrajno prvenstvo v košarki za pionirje. Medtem, ko bo slavnostna otvoritev ob pol treh, se bo pol ure zatem začela tekma ženskih ekip Rudarja iz Trbovelj in Žalca. O štirih pa je na vrsti še dvoboj moških vrst Šoštanja in Žalca.

KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJEV PRI ObLO CELJE

r a z p i s u j e

MESTO DIREKTORJA CELJSKE MESTNE HRANILNICE V CELJU

Pogoji: Visoka ali višja izobrazba z nekaj let prakse ali popolna srednja šola z najmanj 5 let prakse v bančništvu.

Prošnje se vlagajo pri Občinskem ljudskem odboru Celje do 25. oktobra 1959.

Poleg življenjepisa in natančnega opisa delovne dobe naj vsak interesent predloži še prepis šolskega spričevala in potrdilo, da ni zoper njega uveden kazenski postopek.

»AVTOBUSNI PROMET« MARIBOR

OBVEŠČA POTNIKE, DA BO OD 15. OKTOBRA 1959 DALJE VOZIL AVTOBUS V MARIBOR IZ CELJA OB 17.30 IN NE OB 16.30, KAKOR DOSEDAJ. AVTOBUS PRISPE V MARIBOR OB 19.15.

OD ISTEGA DNE DALJE BO VOZIL AVTOBUS V PIRAN OB 8.00 IZ MARIBORA IN OB 9.35 IZ CELJA, S PRIHODOM V PIRAN OB 14.40.

»AVTOBUSNI PROMET«
Maribor

OBJAVNI OGLASI

PRODAM

NOV ZIMSKI PLAŠČ za veliko osebo prodam. Ogled na Tomšičevem trgu 10.

HIŠO, dvostanovanjsko z vrtom v Celju, 5-sobno komfortno stanovanje vseljivo 1. aprila 1960, poceni prodam. Naslov v upravi lista.

»AVTORADIO« Autovox 12 Volt, za Fiat 600, ali 1100 in »Radione« 6 Volt, vse kompletno, poceni prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM nov sadni mlin na motorni pogon (din 12.000). Naslov v upravi lista.

PRODAM 1/2 ha veliko njivo v Spodnjih Trnovljah. Naslov v upravi lista.

PRODAM motorno kolo »Puch« 250 ccm v voznem stanju. Ogled pri Helcl, Celje, Pokopališka 5.

PRODAM vseljivo, enosobno stanovanje s pritiklinami, 5 minut od postaje Celje. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

Upravni odbor
MESTNE KLAVNICE CELJE

razpisuje delovno mesto r a č u n o v o d j e. Plača po pravilniku o plačah. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe poslati na upravni odbor Mestne klavnice.

IŠČEM gospodinjsko pomočnico, po možnosti starejšo, za takojšni nastop. Soba razpoložljiva. Celje, Pokopališka 11.

POSTREŽNICO za nekaj ur v popoldanskem času sprejmem. Naslov v upravi lista.

IZGUBLJENO

IZGUBLJENO AKTOVKO z važnimi dokumenti in dežnim plaščem, vrnite proti nagradi na naslov: J. G., Dečkova cesta 44, Celje.

KUPIM

ŽENSKO KOLO v vrednosti do 20.000 dinarjev kupim. Lojzka Javornik, Vojnik 38.

OBVESTILA

OBVESTILO

Naslovov za oglase, ki so pod šifro, ne izdajamo, oziroma ne pošiljamo. Za takšne oglase vložite pismene ponudbe.

Za ostale oglase, za katere se naslovi in informacije dajejo v upravi lista, bomo pismeno odgovarjali le, če bodo prosilci v svojih pismih priložili znamko za 30 din.

Sprejemanje oglasov in objav zaključujemo vsako sredo ob 12.
Uprava Celjskega tednika

OBVESTILO

Odprti so novi mostovi

Obveščamo, da bodo od sobote, 17. t. m. od 17. ure dalje odprti za promet: most čez Voglajno pri pošti, most čez Ložnico pri Joštovem mlinu ter promenadna brv v Mestni park. Podvoz pri pošti je poglobljen za 20 cm, tako da je omogočen skozi podvoz ves kamionski in avtobusni promet; vseeno pa opozarjamo, da naj strehe avtobusov ne bodo naložene, kamioni pa naj ne bodo pretirano naloženi v višino.

Občinski ljudski odbor Celje
Oddelek za gradnje in komunalne zadeve

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce mesta Celja, da bo naše podjetje v času od 19. X. do 19. XI. tega leta izvršilo javno deratizacijo (uničevanje miši in podgan) na ožjem področju mesta, vključno predel Dečkove ceste, Mariborska cesta do Bežigrajske ceste nadalje industrijski tir do mesta, Teharsko cesto, Breg in Otok.

Poleg ulic se bo izvršila tudi deratizacija stavb last SLP. Zaradi učinkovitosti te akcije priporočamo tudi privatnim lastnikom hiš, ki jih sami upravljajo, kakor tudi vsem lastnikom lokalov, trgovin, delavnic in gostišč ter industrijskim obratom, da naročilo pri ekipi za razkuževanje, ki jih bo obiskala ali pa predhodno v upravni pisarni podjetja izvršitev deratizacije njihovih prostorov.

Opozarjamo vse lastnike domačih živali, da pazijo na nje, da ne bi prišlo do zastrupitve.

JAVNE NAPRAVE
Celje, Zidanškova 18

RAZNO

V NAJEM vzamem dober pisalni stroj, mogoč je kasnejši odkup. Naslov v upravi lista.

GLEDALIŠČE

Petek, 16. oktobra ob 14. uri — Pavel Golia: Snegulčica — Zaključena predstava za osnovno šolo iz Šentjurja.

Sobota, 17. oktobra ob 20. uri — Erwin Sylvanus: Korczak in otroci — Premiera — Izven — v mali dvorani Narodnega doma — Vstopnice so še na razpolago.

Nedelja, 18. oktobra ob 10. uri — Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — nedeljski dopoldanski abonma.
ob 20. uri Erwin Sylvanus: Korczak in otroci — Izven — v mali dvorani Narodnega doma — Vstopnice so še na razpolago.

Ponedeljek, 19. oktobra ob 20. uri — Erwin Sylvanus: Korczak in otroci — Izven — v mali dvorani Narodnega doma — Vstopnice so še na razpolago.

Torek, 20. oktobra ob 15. uri — Pavel Golia: Snegulčica — Zaključena predstava za I. osnovno šolo.

Sreda, 21. oktobra ob 19. uri — Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — Gostovanje v Šentjurju.

Cetrtek, 22. oktobra ob 19. uri — Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — Gostovanje v Mozirju.

Petek, 23. oktobra ob 15.30 — Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — II. šolski abonma.

Sobota 24, oktobra ob 20. uri — Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — Izven Vstopnice so še na razpolago.

KINO

KINO UNION

Od 16. do 20. 10. 1959, »Risarka modelov« ameriški barvni cinemascope film

Od 21. do 24. 10. 1959, »Tisti, ki mora umreti« francoski film cinemascope

KINO METROPOL

Od 18. do 22. 10. 1959, »Proizvajalec dežja« ameriški barvni VV

Od 22. do 25. 10. 1959, »Tri ure do umora« ameriški barvni film

MATINEJA

Dne 18. 10. 1959, »Gospa ministrica« jugoslovanski film

ZANIMIVOSTI

MIR ALI VOJNA RDEČI TELEFON

Ramstein... Malo, nepomembno mesto v Zahodni Nemčiji. Težko ga boste našli na zemljevidih. Obdajajo ga žitna polja in ljudje navidezno brezbrižno hodijo na delo, na sprehod, v kino, ali pa posedajo doma, zadovoljni, da lahko v miru použijejo svoj prisluženi kruh...

Da, navidezno. V tem malem nepomembnem mestu je nekje soba, v njej pa pred velikim zemljev.dom Evrope težka preprosta miza. Na njej sta dva rdeča telefona.

Ta dva telefonska aparata še nista zazvonila odkar so ju preizkusili. Strogo resni možje v uniformah, ki sedijo za mizo, ju imajo na dosegu roke. Toda niso še stegnili rok po slušalki... Če bi to storili, potem je nastopila katastrofa za človeštvo.

Poglejmo jih. Se vam zdijo tile trije visoki oficirji vredni zaupanja, da sedijo pri rdečem telefonu, ki pomeni vojno? No, upajmo, da so...

Ramstein je sedež zračnih sil NATO. V tej sobi dežurnih oficirjev se stekajo zveze dvajsetih letalskih oporišč v Zahodni Nemčiji. Štirje visoki štabni oficirji so stalno pri mizi in čakajo. Kam peljejo žice obeh rdečih telefonov in od kod lahko povzročijo, da bi zazvonila, tega še nihče ni zvedel. Marsikdo pa ve, da ta dva rdeča telefona pomenita strahotno signalno sredstvo. Če bosta zazvonila, se bo svet zatresel v temeljih pod bobnečim vojnim strojem...

Letalske enote, ki pripadajo ameriški, angleški, kanadski, francoski in, na še večjo žalost, tudi nemški armadi, imenujejo »Taktično zračno ladjevje«. Tretjina vseh letal na dvajsetih letališčih je stalno v zraku. Ne za vaje. Oborožena letala nosijo smrtonosni tovor, v magazinih so pravi naboji, orožje je vsak čas pripravljeno na spopad. Na številnih raketnih oporiščih sredi njiv in travnikov štrlijo v nebo zlovešče rakete na katapultih. Pritisk na gumb in zvrščale bodo v nebo in s sistemom elektronike same iskale cilj.

Od dveh rdečih telefonov je torej odvisno...

Včasih se vse premalo zavedamo, kako neprecenljivo koristen je sleherni poskus zmanjševanja napetosti hladne vojne, ki se v minuti, kaj v minuti, v eni sami sekundi sprevrže v morijo, kakršne svet še ni doživel.

Ta oboroženost do zob, ta živčna pripravljenost, podžgana od glušečega propagandnega stroja, je že sama po sebi nevarna. Se gospodje oficirji pri mizi zavedajo svoje odgovornosti? Mar ni možno, da ena sama usodna napakica, ena sama nepremišljena beseda, ena edina nekontrolira gesta povzroči nesrečo? Mar ni možno, da se v labirintu šifriranih sporočil nekaj zamota? Če se telefona oglasita, je na mah posredovanje stoterih diplomatov jalovo.

Toda Ramstein ni edini. Kdo ve kakšne barve je telefon nekje za Uralom. Sicer pa barva ni prav nič važna. Zaskrbljujoče je to, da si stojita nasproti dve ogromni sili, ki se lahko medsebojno uničita in spravita ves svet v poguben objem smrti.

Pa se najde kdo, ki se mu zdi škoda sredstev, vloženih na oltar miru. So na žalost taki, ki naporom za mir ne pripisujejo pomena, češ, odvisno je le od dveh glav na svetu, kaj se bo zgodilo. K sreči taki ljudje brez vesti ne sedijo pri mizi, na katerem sta dva rdeča telefona.

Človeštvo upa, ves svet si želi, da bi se telefona nikoli ne oglasila. Da se ne bosta, daje upanje vsak, pa še tako droben uspeh na poti k sporazumu.

c. k.

Kaj vse se zgodi...

HIJACINTE — DRŽAVNA NADLOGA ŠTEVILKA ENA

Pri nas toliko opevana in priljubljena cvetica je nekje drugje postala prava nadloga. Tako je v zgornjem toku Nila v Egiptu razširitev vodnih hijacint postala resen problem. Rože se tako naglo širijo, da postajajo nevarne tudi za velikansko vodno zapornico pri Asuanu. Da bi odvrnili invazijo rož, bodo v Kairu sklicali konferenco mednarodnih strokovnjakov, ki bo proučila možnosti uničevanja »cvetlične nadloge«.

NOREC S SEKIRO V KINU

V Sydneyu je sredi kinopredstave vdrl v dvorano človek s sekiro in začel z njo mlatiti na vse strani. Nastal je strahovit preplah, ko so prvi okrvavljeni obiskovalci kina padli po tleh. Se več poškodb je nastalo ob brezglavem beganju. Neka ženska je skočila naravnost pod avtomobil, medtem ko jo je neki policaj skupil, ko je hotel obsedencu sekiro iztrgati iz rok. Ko so norca obvladali, je le-ta izjavil, da je to storil iz maščevanja, ker se ljudje norčujejo iz njega.

Mladi rod v štorski godbi na pihala

Godba na pihala »Svobode« iz Štor pri svojem delu ni pozabila na vzgojo mladih ljudi. Od petnajst pionirjev in mladincev jih kar pet uspešno nastopa v prvem zboru. Najmanjšega in najmlajšega med njimi (drugi od leve) — trinajstletnega Viktorja Potočnika je pripeljal h godbi oče. Ostali trije v prvi vrsti (od leve proti desni) imajo po štirinajst let, sicer pa vsi že po dve leti učenja. To so Franc Taler, Karel Kompošek in Alojz Pavlič. Vsi trije obiskujejo osmi razred osnovne šole. Zanimivo je še to, da ima Pavličev Lojzek v godbi še dva brata. In končno — »najstarejši« v tej družbi je 15-letni pekovski vajenec Janko Bobek (na sliki zadaj)

Čeprav so mladi in pravzaprav otroci, so se učenja pri godbi lotili z največjo resnostjo. Prav zaradi tega tudi kapelnik z njimi nima težav.

ČUDAŠTVA Gary Granta

Kdo ga ne pozna iz filmov »Bil sem nevesta«, »Opičje zadeve« in drugih. Mislim, da se ne bi veliko zmotil, če rečem, da se ob imenu Gary Grant zasliši vzdih marsikatere gimnazijke pa tudi takih, ki imajo »zrelost« že za seboj.

Toda Gary ima poleg filmskega tudi svoje zasebno življenje, ki zanj pripovedujejo, da je včasih precej čudno.

Ko je bil star trinajst let in se je imenoval še Archibald Leach, je prvič ušel z doma, da bi se pridružil nekakšni akrobatski skupini. Ko je ušel drugič, ni papa niti s prstom več mignil, da bi Scotland Yard poiskal ubeglo črno ovčico iz stroge angleške malomeščanske staje.

Tako se je potikal po svetu z raznimi gledališkimi skupinami in nastopal z vse večjim in večjim uspehom v raznih gledališčih, dokler niso celo v Holywoodu postali pozorni. Od tu ni več bežal, celo pred svojimi ženami ne, saj je imel »samo« štiri. Sedaj nima nobene, pa tudi z otroci ga niso osrečile.

Strogo zaupno šepetajo, no pa o tem se ne sme govoriti, da sedaj vse noči bere knjige o aktualnih vedah. Da bi pa bil položaj čimbolj tajinstven, bere pri luči starih svečnikov vseh mogočih vrst in starosti.

Tudi o tem, da je strasten zbiralec naslonjačev, ne smemo govoriti. Nek indiskreten trgovski pomočnik je povedal — no, njemu ne smemo mnogo verjeti, ker je baje zaljubljen v Grantovo četrto ženo Betsy Drake — da je Gary stopil nekega dne v njihovo trgovino, si sezul čevlje, slekel suknjič, si odvezal kravato in sedal iz naslonjača v naslonjač, dokler ni našel takega, ki se mu je zdel dovolj udoben. Ko se je oblekel, plačal in naročil, kam naj mu naslonjač pošljejo, je odšel v drugo trgovino s pohištvom in tam počenjal isto. Možaku pa ni dosti verjeti, ker ljubezen ne pozna meja tudi pri trgovskih pomočnikih.

Se bolj pa skrivajo njegove sposobnosti za avtohipnozo. Neka ostarela bolniška sestra, ki ji ni hotel dati avtograma z njenim, temveč s svojim nalivnim peresom, pripoveduje sedaj kaj čudno storijo.

Gary je nekega lepega dne opazil, da bradavica na čelu kvari skladnost njegovega obraza in izraza. Zatekel se je v neko luksuzno kliniko, da mu jo operativno odstranijo. Ležal je na operacijski mizi. Vstopil je primarij s štirimi asistenti in ukazal anestezijo. Kar naenkrat Gary sede in zavpije: »Stoj!« Ob začudenju vseh prisotnih se je oprl na levo roko in dvignil desno ter začel z njo delati čudne kretnje pred obrazom. Potem je spet legel in dejal: »Anestezija ni potrebna, sem se hipnotiziral. Izvolite!«

Boleča operacija je bila izvršena brez anestezije, a videti je bilo, da igralec ni čutil ničesar. Na koncu se je lepo zahvalil in odšel domov.

Pri nas pravijo: »In ko je s postelje padel, se je zbudil.« Tako bi lahko rekli tudi za tiste propagandiste, ki si izmišljajo in tvezejo vse mogoče, da bi bilo o njihovih zvezdnikih vedno kaj slišati, četudi nima ničesar skupnega s stvarnostjo in naporním življenjem umetnikov kot je Gary Grant.

Zanimive iz Duge Rese

Car, Kralj, Princ, Despot, Ban, Vitez, Beg, Bela, Knezič, Papa... so vsekakor precej nenavadni priimki. Zato ni čudno, da je tujec, ki pride v Dugo Reso, kjer povsod sliši podobne priimke, trdno prepričan, da so to le vzdevki.

V soteski Korane, nedaleč od Sadilovca, še danes vidimo ob vhodu v znamenito »Jankovičevo pečino« rdeči križ — simbol borbe proti Turkom. Med zadnjo vojno je bilo tam zaklonišče za žene in otroke pred nič manj krvoločnim okupatorjem — Nemci.

V gozdu Babina Gora pri Tušiloviću so pred kratkim ubili strupenjačo — naočarko ki je v naših krajih res zelo redka.

Lovro Frlan iz Vojvodine ima Kljub temu, da se s težavo kobaca, se razvija prav tako hitro in normalno kot ostali zajčki.

MYLENE je prikupna črno aska...

Mylene Demonget, prikupna, pa tudi nadarjena mlada francoska filmska zvezda, ki jo poznamo najbolj iz filma »Salemske čarovnice« in iz slovensko-francoskega filma »Vrabci«, je v resnici črnolaska, čeprav v filmih spremeni barvo las. Vendar tudi originalni »Milici« ne moremo najti prigovora...

MALA križanka

Vodoravno:
1. Priimek hrvaškega skladatelja in pedagoga; 5. pregovor; 6. tuja črka; 8. začetnici priimka in imena slovenske pesnice; 9. država v Indokini; 10. francoska telegrafska agencija (krat.); 12. gora v švicarskih Alpah; 13. sredstvo za umivanje; 15. ime in priimek narodne junakinje, ki so jo med vojno Nemci ustrelili v Celju; 16. moško ime; 17. atlanski pakt; 19. začetnici angleškega filozofa in matematika (1872); 20. števnik; 21. izcedek; 22. vrsta volne.

Navpično:
1. okrajšek; 2. starogrško preročišče; 3. okrajšan podredni veznik; 4. izvrzek; 6. reka v Indiji; 7. pripadnica zimskega športa; 11. grški filozof, ustanovitelj novoplatonizma; 14. okrajni ljudski odbor; 18. naplačilo; 19. iglasto drevo, ki ima mnogo smole; 21. osebni zaimek.

TELEVIZIJA v službi varnega prometa

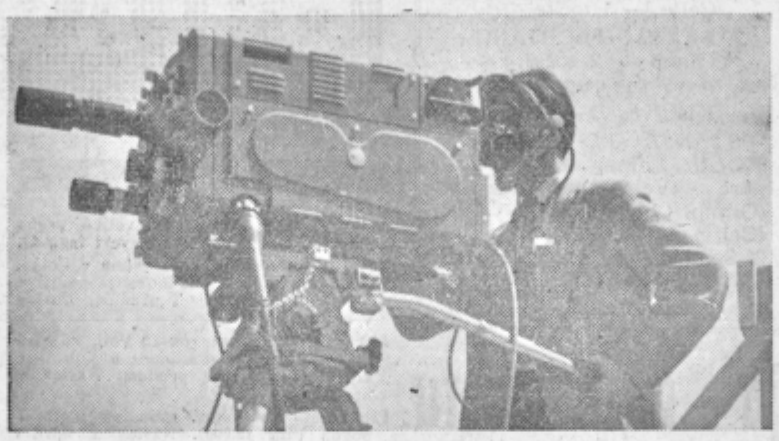

Televizija osvaja svet. Ne samo za zabavo in vzgojo, tudi v gospodarstvu, znanosti in naposled še v prometu. Na sliki snemalec za kamero...

V Zahodni Nemčiji so na križiščih železnice z avtocestami postavili posebne televizijske kamere, ki neprestano snemajo promet v okolici. Uslužbenec železnice spremlja vsako premikanje po cesti ali železnici na televizijskem sprejemniku ter avtomatično dviga in spušča rampe. Tako se promet normalno razvija, a možnosti prometnih nesreč zaradi trčenja vlaka in cestnih prometnih sredstev so tako rekoč popolnoma odstranjene.

Prejšnji sistem obveščanja pilotov o položaju posameznih letal, ki se približujejo letališču ali ga zapuščajo, je bil mnogokrat prepočasen ter ni mogel preprečiti trčenj in drugih nezgod. Zdaj opravlja to nalogo avtomatično in z bliskovito naglico sam robot, ki odkriva letala, preračuna njihovo gibanje (smer in hitrost) ter takoj javlja te podatke pilotom v letalih. Tako dobijo piloti pravočasno vse potrebne podatke za varno pristajanje ali vzletanje, kar je zlasti pomembno v gostem letalskem prometu velikih letališč, pa tudi ponoči in v gosti megli.

Taki govoreči in misleči roboti niso koristni samo v letalskem prometu, temveč prav tako za meteorološke postaje na raznih točkah sveta, za gigantska gospodarska podjetja, za bankarstvo itd. Tudi obveščanje v raznih tujih jezikih baje ne bi povzročalo več nobenih resnejših težav.

P. Š.

Na vrsti je prvi junak...

V tekmi Vzhoda z Zahodom, ali bolje Sovjetske zveze z ZDA na znanstvenem polju se sicer prestiž nagiba vedno na vzhodno stran, čeravno tudi Amerika ni brez pomembnih uspehov.

Uspeh, ki so ga Rusi dosegli z izstrelitvijo »Bliska« na Luno, je precej obledel poskus, ki bo v bližnji bodočnosti omogočil polet živega človeka s fantastično hitrostjo okoli Zemlje. Na ameriškem poizkusnem terenu Cap Canaveralu so izstrelili raketo, ki je v vrhu nosila natančno kopijo kabine, v kakršni naj bi se podal človek na tvegano pot okoli Zemlje v veliki višini. Kabina sama je bila težka 900 kilogramov, težo človeka pa je v njej nadomestovala kopica raznih instrumentov. Raketa »Atlas«, ki je kabino v dveh stopnjah ponesla s hitrostjo 23.000 kilometrov na uro v višino, je po »stari navadi« spet sabotirala. Prva stopnja se ni hotela odtrgati, potem, ko je njeno gorivo pošlo. To je raketi zmanjšalo daljavo dosega, druga stopnja pa je izvrstno uspela. Kabina se je v veliki višini ločila in s pomočjo posebnih priprav vrnila na Zemljo. Pol ure po izstrelitvi so jo že našli na površini Atlantika.

Ruski uspeh je brez dvoma večji. Vendar bi bilo zanimivo vedeti, kateri izmed tekmecev bo prvi lahko sporočil: Človek leta okoli Zemlje s fantastično hitrostjo in si z lastnimi očmi ogleduje naš planet kot vi globus na šolski mizi... Tako Amerikanci, kakor Rusi, imajo pripravljenih več ljudi, ki so prestali vse preizkušnje, telesne in duševne, da bi bili prvi vsemirski letalci. Poleteli bi bili že davno, če bi zagotovo vedeli, da se bo tak prvi junak tudi srečno vrnil na Zemljo.

DOMISLICA

Gledališki genij še nisem, toda turdil se bom, da postanem.
(Iz domačih logov)

O STAROSTI

Kdaj se moški postara? Kadar mu odraslo dekle v avtobusu odstopi sedež. In kdaj se postara ženska? Kadar ji sedeža v avtobusu odrasel moški ne odstopi več!

O MLADOSTI

Čudne nazore imamo: vsak bi rad bil mlad, toda »nezrelost« šteje vsak za neodpustljivo žalitev.

600 TISOČ ŠKODE ZARADI ENE VŽIGALICE

Pretekli teden je petletni otrok, ki se je igral z vžigalicami na kozolcu, povzročil požar obnovljenega kozolca v Vojniku. Kozolec je začel goreti v vrhnjih prostorih in je zgorel do temeljev. V njem je imel spravljeno seno celjski klub za konjski šport. Nastalo škodo so ocenili na 600 tisoč dinarjev.

Najljubše delo v življenju

V svetli predsobi stoji visoka bela skulptura iz marmorja kot da po finem kamnu kroži kri. Posebno roke in lica kipa so zelo živa. Odbijajo se od preprostega plašča, ki je vanj zavit, miren in impresiven lik. To je skulptura predsednika Tita, ki so jo pred kratkim postavili v novi zgradbi Ljudske skupščine Slovenije. Umetnik se je nekajkrat srečal s tovarišem Titom. Boris Kalin — vnet sodelavec narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji in dolgoletni poslanec v svojem rojstnem kraju — je imel priliko srečati se s tovarišem Titom med njegovimi obiski v Sloveniji. Neposredni stik pa je doživel šele v času, ko je prvič delal njegov kip.

»Sprva sva bila«, se spominja umetnik, »v neki veliki dvorani. Ker pa ta prostor ni bil primeren, sva odšla v manjšega, intimnejšega, kjer sva v sedmih ali osmih dneh preživela 12 ur.

Skušal bom razložiti svoje popolnoma osebno doživljanje. Njegov obraz je poln miru in istočasno ognja, poln odločnosti in blagosti, obraz, ki mnogo pove, težko razumljiv, plemenitih črt, a vendar je naloga — predstaviti ga — za umetnika zelo težka.

Da bi ga čim bolje doživel, razumel, je bilo potrebno mnogo več kot samo to, da je bil model miren in discipliniran. Treba ga je spoznati kar pri tovarišu Titu ni težko. Najbolj me je presenetila njegova sposobnost prilagoditi se sogovorniku in nenavaden spomin. Povedal mi je imena vseh slovenskih kulturnih delavcev, padlih v narodnoosvobodilni vojni, ki sem mu jih citiral takoj po osvoboditvi ob najinem prvem srečanju.

Mnogo sva se takrat pogovarjala o problemih umetnikov in tovariš Tito je bil zelo zadovoljen, ker je v Sloveniji spet odprta umetniška akademija.

S prav očetovsko skrbjo je glasno premišljeval, kakšna bo usoda umetnikov z dokončano akademijo. Bo zanje dovolj dela? Kakšna bo njihova perspektiva razvoja. O mnogočem sva se takrat pogovarjala in spominjam se, da sem bil močno presenečen, ko mi je tovariš Tito povedal, da je prebral vsa Cankarjeva dela v slovenščini.

Maršalov portret sem delal nekako v sredini 1948. leta. To je bilo leto burnih dogodkov, čas težkih in krivičnih napadov na našo zemljo. Kadar je tovariš Tito prišel pozirat, je vedno nosil s/sabo velike svežnje časopisov. Njegov obraz je bil večkrat resen in trd in vedno je ponavljal stavek, ki se mi je posebno dobro vtisnil v spomin: »Samo mir naj nam dajo, pa bomo našo deželo znali urediti«, je govoril. Kakor vedno, je bil tovariš Tito tudi takrat poln načrtov. Rad je govoril o bodočnosti naše dežele.

Taki pomenki so mi bili v veliko pomoč, saj sem ga tako lažje spoznal. Mislim, da sem razumel tega velikega misleca, ki je tudi odločen človeka akcije, ki zna skrbeti, vendar vedno gleda v bodočnost, človeka, ki se rad sladko nasmeje kljub svojemu resnemu obrazu. Poskušal sem ga takega tudi predstaviti. To je bilo najtežje, pa vendar najljubše delo v mojem življenju.